

Գրատիր Ի մ'էստուլ

J. G. BARSUMIAN

18, Rue du Dr. Rebatal

Lyon (France)

Թիւրքմէ պէնտլերին պալատէքի
ատրէսէ իրսալը ընծա օլունտը

ԲԱՆԲԵՐ

ՐՈՒՀԱՆԻ ԱՅԼԸԳ ՂԱԶԵԹԱ

ՀԷՐ ՔԷՍ ԻԶԻԿՆ

Պիւր քիմսէ եէնիտէն
տօղմայընճա, Ալլահըն
մ'էլէքիւթիւնիւ կէօ-
րէմէզ:

Յովհ. 3 : 3

ՍԷՆԵՎԻ ԱՊՕՆԷ ՊԵՏԷԼԻ

	Ֆրանսա իջին	Սիւրիա իջին	Ամէրիգա իջին
Թիւրքմէ	10 ֆրանգ	7 ֆրանգ	0,60 Տօլար
Էրմէնիմէ	20 »	15 »	1,25 »
Իքիսի պիւրլիքտէ	25 »	20 »	1,75 »

Պալգանլար վէ սա'իր տիւարլար իջին Ֆրանսա կիպի տիր:

ՃԻԼՏ 12

ՆՈՅՆՄԻՔԵՐ 1956

Նօ. 11

ՊԻՐ ԱՏԷՄԷ

ԿԷԼԷՊԻԼԷՆ ԷՆ ՊԵՅՅԻԲ ՊԵՐԷՔԷԹ

Եէնի տօղուշ հազգընտա պիր վազ իշիթ-
մէզտէն եիրմի եաշընտա իտիւմ: Պանա տա'իւմ
«էյի օլմազ» հազգընտա սէօյլէնիւ իտի: Պու-
սիյան պիր ատէմէ պէյազ օլ տէմէք կիպի պիր
շէյ տիր: Պիր էսիրէ ազատ օլմալըսըն տէյէ-
պիլիւրսին, լաքին պու անը ազատ էթմէզ: Քրիս-
տոս պիզէ սալթ ազատ օլմալըզը սէօյլէմէզ,
իլլա պիզի ազատ էտէր: Թէքվին իւշիւնճիւ
պապտա ատէմին՝ հայաթը նա'սըլ զայ էթաի-
յինի օղույօրըզ: Յովհաննէսին իւշիւնճիւ պա-
պընտա անը թէքրար նա'սըլ էլտէ էտէպիլիւր
իտիյիմիզի օղուրըզ:

Թապէն ճիւմլէմիզ ֆէնա իզ: Աճաիպ տիր
քի Շէյթան պիզի նասըլ քէօրլէթմիշ վէ պիզի
թապէն էյի իզ տէյու տիւշիւնտիւրիւր: Ֆարզ
էտէլիւմ քի կիւնանլարըմըզըն ճիւմլէսի անլը-
մըզա տամալալանապիլիւսէ իտի, տիւշիւնմէզ
մի սին քի, օ պիր սթամփա օլաճազ իտի: Ֆարզ
էտէլիւմ քի պիր ֆօթօղրաֆըզըզ պալպին ֆօթօ-
ղրաֆընը ալապիլիւսէ իտի, տիւշիւնիւրմիսին քի,
պէօյլէ պիր ֆօթօղրաֆ ալտըրմազ իսթէյէն
պիր քիմսէ պուլաճազ իտի:

Գաւընլար սաշարընը թէրթիպլէրլէր
վէ էն կիւզէլ էլպիսէլէրինի լապիս օլուրլար վէ
էրքէքլէր էլպիսէլէրինի կիյէրլէր վէ ֆօթօղրաֆ-
լարընը ալտըրըրլար: Էյէր ֆօթօղրաֆըզը միւ-
տահանէ էտէրէք անլէրի օն սէնէ տահա կէնճ
կէօթէրիւր իսէ, անլէր անա «Պիզէ հազգը իճրա

էտէն իլք ատէմսին» տէյիպ էպէյի ֆօթօղրաֆ
սըփարըշ էտէրէք տօթլարընա եօլլարլար:
Լաքին պու սէնին ա'սլ շախսըն մը տըր: Ֆարզ
էտէլիւմ քի, գալպիլին ֆօթօղրաֆընը ալմըշ օլա
իտի, անը պաշգալարա եօլլայաճազ մը իտին:
Ճամը գըրաճազ վէ ֆօթօղրաֆըտան խօշնուտ
օլմայաճազ իտին: Ատէմլէրին թապէն էյի վէ
մէլէք կիպի իտիլինի պանա սէօյլէմէ: Պիզ
թապէն ֆէնա իզ: Նիսատան տօղան իլք ատէմ
պիր գաթիլ իտի: Կիւնան տիւնեայա սիվիշտի
վէ պիւթիւն ճիւս ի ինսան պօղուլտու: Ատէմ
Ալլահըն սուրէթինի զայպ էթտի: Քրիստոսըն
ինսան գալպի հազգընտա վէրտիլի պիր թարի-
ֆէյի ալալըմ: «Ձիրա գալպտէն ֆասիտ էֆքեար
վէ գաթլ վէ զինա վէ ֆիւնուր վէ սըրգաթ վէ
եալան եէրէ շէհատէթ վէ քիւֆի սիւտուր
էտէր»: Մատթ. 15 : 19: Սանա սիւալ էթմէք
իսթէրիւմ, տիւնեատա պէօյլէ նափաք պիր
փուսարա մալիք օլտուղըն հալտէ նա'սըլ փաք
պիր չայ էլտէ էտէպիլիւրսին: Ատէմլէրին կիւն-
լիւյիւ շու տըր քի, փունար ֆէնա իքէն չայը
էյի էթմէլէ չալըշըյօրլար: Լազըմ օլան շէյ էսքի
ատէմէ եամա վուրմազ տէլիլ, իլլա ազաճը
քէսիպ եէնի պիր աշը վուրմազ տըր:

Եօրղուշ վէ խասթա օլանատէք, իշիթտի-
յիւմ իսլահաթ, իսլահաթ օլտու: Պիզիւմ իսթիւ-
նըմըզ եէնի տօղուշա տըր: Եանի Րուհ իլ Գուտ-
սըն գուվվէթիլլէ եէնի պիր հայաթա վէ եէնի
պիր թապիւթա: Ատէմլէր տէլիլ քի, Ալլահըն
իզգէթինտէն ազաճըզ մահրուճ օլտուլար վէ
պիր պատանա էտիւմէք իլէ էյի օլուրլար: Սէն
պիր վէպա խասթախանէսինի պատանա էտէ-

պիլիբրսին, լաքին օ երնէ վէպա խոսթախանէսի
 գալլըր: Պիր ատէմէ գուլուսունտաքի սու ֆէնա
 տըր տէտիլէր: Ատէմ ճէվապէն «Պէն անա պա-
 քաճաղըմ» տէտի, վէ թուլումպայը պոյաալը:
 Պիր չօգ ատէմէր թուլումպայը պոյաալը:
 գուլուլու տիւզէլթմէք իսթէյօրլար: Սանա լա-
 զըմ օլան շէյ մէնպաա միւրէճաաթ էթմէք տիր:
 Փունարը էյի էթ վէ չայ էյի օլաճագ: Գալպի
 տօղրուլտուր իսէն հայաթ տօղրուլտուր: Էլ տօղ-
 րու օլուր իսէ ալապտա տօղրու օլուր: Միւշքի-
 լաթըն մէնպաա գալպ տրը: Ատէմին իսթիյաճը
 եէնի տօղրուշա վէ եէնի մախլազ օլմաղա տըր:
 Յովհ. 3 : 5-7:

Էյի գարարլար եէնի տօղրու տէրլ տիր:
 Սահիֆէյի չէվիրմէք, վատլար հափմազ, ահա-
 լար էթմէք, պունլար ապա եէնի տօղրու տէ-
 յիլ տիրլէր:

Իմտի տինլէ, Գրիստոս «Բէնտինինքինէ կէլ-
 տի, վէ քէնտինինքինէր անը գապուլ էթմէտի-
 լէր: Ամա հէր քիմ անը գապուլ էթտի իսէ,
 անլէրէ, եանի իսմինէ իման էտէնլէրէ էվլատ
 ուլլահ օլմաղըղա սէլահիյէթ վէրտի: Պունլա-
 րըն թէվէլլիտիւ տախի նէ գանտան վէ նէ թէն
 իրատէթինտէն, անճագ Ալլահտան իտի»: Յովհ.
 1 : 11-13: Վալիտէմտէն տօղտուղըմտա անտէն
 պիր հայաթ ալտըմ, լաքին օն եէտի սէնէ սօնրա
 Պօսթօնտա հօգարըտան թէքրար տօղտըմ: Օլ
 վազըթ Ալլահտան պիր հայաթ ալտըմ, եէնի
 պիր հայաթ, թապիի հայաթտան ֆարզը: Անա
 նաճըլ մալիք օլտուլ: Ալլահըն քէլամընը գալ-
 պիմէ գապուլ էտէրէք: Յիսուս տէյօր «Պէնիմ
 սիգէ սէօլլէտիլիմ սէօլլէր Բուհ վէ հայաթ տըր:
 Յովհ. 6 : 63:

Ալլահըն քէլամընը գապուլ էթ: Իշթէ օրա-
 տա թօխում, օրատա հայաթ: Էյէր պէն սաա-
 թըմը ալըպ անը էքէր իսէմ, քիւշիւք պիր սաաթ
 էլտէ էտէմէմ: Էյօլէ տէյիլմի: Նի՞չիւն: Չիւն-
 քի անտէ հայաթ թօխումը հօգ, Էյէր չազըլ
 թաշլարը էքէր իսէմ չազըլ թաշլարը էլտէ էտէ-
 մէմ: Էտէպիլիլիմ իմ: Լաքին էյէր Մայիս
 ալընտա մըսըր պուլտալը էքէր իսէմ վէ անըն
 իւլէրինէ սէմանըն չիյի, հաղմուր վէ կիւնէշ
 կէլիլ իսէ պու թօխումտան հայաթ վէ մէյվէ
 հասըլ օլուր:

Թալիմ ու թէրպիլէ քէնտի եէրինտէ էյի
 տիր, լաքին պիր ատէմ Ալլահտան տօղմազ-
 տան վէ ֆանի օլմայան թօխումը գալպինէ
 գապուլ էթմէգտէն անա թալիմ ու թէրպիլէ
 հազընտա սէօլլէմէք տիվանէլիք տիր: Ֆարզ
 էտէլիմ քի, պիր տէօնիւմ թօփրաղը Մայիս-

տէն Յուլիսին սօնունա պատար հէր կիւն գէրը
 էտիպ թիմար էթմէքտէ օլտուլ: Անը թիմար
 էթմէքտէ թէքրար պէ թէքրար տէվամ էթտիմ
 վէ սէն կէլիպ տէսէն քի «Մուտի նէ՞ հափըյօր-
 սըն»: Նէ՞ մի հափըյօրըմ, թօփրաղը թիմար
 էտիյօրըմ: «Պէն Մայիստէն պէրու պուրատա
 իմ վէ օլ վազըթտան պէրու թիմար էթմէքտէ
 սին: Էվլէթ: «Անա նէ՞ էքէճէքսին»: Ասլա պիր
 շէյ էքմէյէճէյիմ, լաքին թիմար էթմէնին զոյ-
 մէթինի պիլիլ իմ տէսէմ, պանա տէլիսին տէ-
 յէճէքսին: Իշթէ րուհանի շէյլէր տալի թամ
 պէօլլէ տիր: Թօխումը էք վէ սէմանըն չիյի
 անըն իւզէրինէ էնսին տէյու տուա էթ վէ նէ-
 թիճէյի էլտէ էտէճէքսին: Պէօլլէ էքիպալ նէ.
 թիճէյի էրմէյէնէ իքինճի հօգ տըր:

Ատէմէ կէլէպիլէն էն պէօլիւք պէրէքթթ
 թապիաթ ը իւհիլէյէ հիսսէտար օլմազ տըր:
 Բ. Պետ. 1 : 4: Ալլահ պանա զայէթ իւլ զայէ
 քէրիմ օլտուլ Ալլահըն քէրիլէրինի պիրէր
 պիրէր սիգէ սայամամ, լաքին պիր պէրէքթթ
 վար քի, ճիւմլէ պէրէքթթլէրտէն եիւքսէքտէ
 տուրուր: Վաշինկիթօնա կիտէր իսէն ճիւմլէ սա-
 նէմլէրտէն եիւքսէքտէ տուրան պիր սանլմ
 կէօրիւրսին: Օ Վաշինկիթօնըն սանլմի տիր: Օ
 ազլամ Պօսթօնտա պանա պիր պէրէքթթ կէլտի,
 օ պիր գօնտուրա մաղազապընտա իտի: Պէն,
 Պօսթօնտա սալթ Ալլահըն պանա րասթ կէլտիլի
 վէ պանա եէնի պիր թապիաթ իւհազ
 էթտիլի մահալը կէօրմէք իշիւն կիտէրիմ: Օլ
 կէճէ էսքի շէյլէր կէլտի վէ պիր եէնի հայաթ
 իւզէրիմէ տօղտուլ: Վէ պու սէմանըն պէրի թա-
 րաֆընտա կէլմէսի միւմքին օլան էն պէօլիւք
 պէրէքթթ իտի: «Իմտի էյէր պիր քիմսէ Գրիս-
 տոստա իսէ եէնի մախլուլ տըր: Էսքի շէյլէր
 կէլտի, իշթէ հէր շէյ եէնի օլտուլ»: Բ. Կորն.
 5 : 16-17: Ալլահտան եէնի պիր թապիաթա
 մալիք օլտուլ, էսքի թապիաթտան ալը վէ
 ֆարզը: Կէլմիշ վըրգ սէնլէր զարֆընտա ճիւմ-
 լէ տինսիլլէր անը պէնտէն ալմաղա չալը:
 տըլար: Պու ճիպրալթարը վըմլտաթմաղա
 չալըմազ կիպի պիր շէյ իտի: Օլ կէճէ հայա-
 թըմտա միւճիկէվի թարգտա մէյտանա կէլէն
 թէպտիլաթը պէն պիլմէմ մի: Տահա էր տիր
 քի, պէն վարըղըմա շիւպհէ էտէլիմ:

Էյէր սէն սէմալի թապիաթա հիսսէտար
 օլտըղընա էմին տէլիլ իսէն, էմին օլանա գա-
 տար նէ եէ վէ նէ իշ վէ նէ տէ ուլու: Սէն եէնի
 թապիաթա մալիք օլուր իսէն Ալլահա խըզ-
 մէթ էթմէք գօլայ տըր: «Պօլունտըրըղըմ իւ-
 գէրինիգէ ալընլըզ վէ պէնտէն էյօլէնինիգ, չիւն-

քի հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը իմ վէ ճան-
լարընըզա րահաթ պուլուրսընըզ: Զիրա պոյուն-
տըրըղըմ լաթիֆ վէ երևքիւմ խաֆիֆ տիր:
Մատթ. 11 : 29, 30

Է՛յ ատէմ, է՛յ գարը, օն պին շէլէրտէ ալ-
տանմազըղըն միւթքին տիր, լաքին պու պիր
շէլտէ ալտանմա, եօգարըտան, Ալլահտան տօղ-
տուղընա, թապիի հայաթտան այրը վէ ֆարզը
եհնի պիր հայաթա, եհնի պիր խիլզաթա էմին օլ:

Յովհաննէս ինճիլիսին իւշիւնճիւ պապընը
թէքմիլ օգու: Անըն իւք այէթլէրինտէ տուրմա,
իւշիւնճիւ այէթտէ պէօլլէ օգուլօրուզ. «Յիսուս
անա ճէվապէն՝ հազիբաթէն, հազիբաթէն սանա
տէրիմ քի, պիր քիմաէ եհնիտէն տօղմայընճա,
Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ կէօրէմէզ տէտի»: Վէ
անտէն 14, 15, 16 այէթլէրտէ «Մովսէս» պէրրի-
յէտէ երլանը երևքսէյէ գալտըրտըղը կիպի
Իպն իւլ իսսան պէօլլէ երևքսէյէ գալտըրըմազ
կէրէք տիր: Թա քի անա հէյ իման էտէն հէլաք
օլմայըպ անճազ էպէտի հայաթա մալիք օլա:
Զիրա Ալլահ տիւնեայը պու զատար սէվտի քի
քէնտի Իպն ի վահիտինի վէրտի, թա քի Անա
հէյ իման էտէն հէլաք օլմայըպ անճազ էպէտի
հայաթա մալիք օլա»: Պու եհնի հայաթըն Ալ-
լահտան նա՞սը վէրիլտիլինի պէրրաքճա պէյան
էտէր: Էօլմէք իւզրէ օլան ատէմէրէ պու նէ՝
աճա՛իպ վէ նէ՝ մէսէրրէթպախը միւթտէ տիր:

Պու զայէթլէ վազարը պիր սիւալ տր: Պու
սիւալը քէնտինէ էթ: «Պէն եհնիտէն տօղմո՞ւշ
մը իմ: Ալլահտան էպէտի հայաթ օլան աթիլէ-
սինի գապու: Էթմի՞շ մի իմ»: Է՛յ փէտէր, է՛յ
վալիտէ, պէլքի սէնին Քրիստոստա իւմիտին
եօգ տըր: Ինթիմալէն պիր գաշ այ էվվէ սանա
զայէթ սէվկիւլիւ օլան չօճուղընը էօլիւմ կէլիպ
տահա բուշէն վէ տահա էլի օլան պիր տիւարա
կէօթիւրտիւ: Ալլահտան տօղմատըզճա անը պիր
տահա կէօրմէյէճէքսին: Է՛յ ատէմ, է՛յ գարը
ապիլ օլ: Պու կէճէ ազըլլան: Ալլահըն մէլէքիւ-
թիւնէ կիրմէքլիլինի թէ՛մին էթ:

Տ. Լ. ՄՈՒՏԻ

ՐՈՒՀԱՆԻ ԻՇՃԻԼԷՐԷ

(Կէչէն նուսխէտէն տէվամ)

Նէհմ. 4 : 15—23տէ Ալլահ տիւշմէնլէրիմիզէ
միւսաատէ էտէր, քի ասըլ մահիլէթիմիզ պի-
լինսին: Պիզի տարըզտան կէչիւրիւ, քի եար-

տըմ իշիւն քիմէ կիտէճէլիմիզի անլասըն: Բօմ.
5 : 3, 4տէ Ալլահըն իշլէմէսինին սուսլուսը կէօ-
րիւրիզ: Թէճրիպէտէն խէլաս էտէր վէ օ եօլտա
Ալլահըն գուտրէթի պիլիսին: Շէլթանը ալթ էթ-
մէքլէ Ալլահըն հիքմէթ վէ գուտրէթի գահիւր
օլուր: Նէհմիանըն պու թէտպիլ իլէ իշ կէօրմէ-
սինտէն, Ալլահըն ինսանլար էլի իլէ նէ աճա՛ի-
պաթ իճրա էտէպիլիլ իտիլի պիլիստի: Պիզ
թէտպիլիմիզէ, փարամըզա, գուվվէթիմիզէ կիւ-
վէնէրէք չապալար իսէք խարապ օլուրըզ: Ալ-
լահտան օլմայարազ պիզ պիզտէն հիշ պիր իշ
էտէմէլիզ, լաքին Ալլահտան գուվվէթ ալարազ
աճա՛իպ իշ կէօրէպիլիլիլ: Փիլ. 4 : 13: Պօղոսըն
պիւթիւն էօմրիւ պուսըն շաշմազ իսպաթը տըր:
Ալլահըն բուհու իլէ տօլու օլարազ, Բուհու
տէլալէթի ալթընտա իշլէլէրէքնէ աճա՛իպ ֆիւ-
թիւհաթլար գազանտը: Բուհըն թէտպիլի ալ-
թընտա իշլէմէք, սէօլլէմէք, չօգ աճա՛իպաթ
իճրա էթտի: Նիշէ տուզապարտան գուրթուլտը:
Ամալ 23, 27: Մութլու պիզէ Բուհըն տէլալէ-
թիւնտէ գալըր իսէք: Բուհ պիզի ան պէ ան գուր-
թարապիլիլ: Պին պիր պէլատա, էն ուֆազ ի-
շիմիզտէ Ալլահտան սօրարազ էտէր իսէք, նէ
մութլու:

Նէհմ. 5 : 1—5, քիլիսէլէրին շու ճիւն եա-
շայըշընտա չօգ շիւպէլի իշ վար: Նէհմիա օլ
հալ ու վազըլալարը եօզլատը վէ եանլըշ իտի-
լինի պիլիպ էն միւնասիպ վասըթալարա միւ-
րէճաաթ էթտի: Էսասի իսլահաթ իճրա էթտի:
Քէօքլիւ կիւնաս նէ իտիլինի պուլտու, քէմալը
վազարլէ օնլարը սազընտըրտը: Օլ զէմանտան
պու անատէք Ալլահըն խալիս իշճիլէրի, այնի
թէչիլքէլի հալ իշինտէ իտիլէրինի պիլէրէք
էտէպիլտիքլէրինի էթմէլէ չալըշալար: Պու
կիւնքի քիլիսէլէր էն զիւտտէ օ թէչիլքէ իշին-
տէտիլլէր, քի օնտան չօգ սըզլէթ չէքիլիօր:
Միւպարէք Բապալըմըզ օնտան պիզի էն սօն
տէրէճէ ինթիմալ իլէ սազընտըրտը: Զուկ.
12 : 15: Բէսուլլարը տախի սազընտըրտը: Եփե.
5 : 3, 5: Կոդ. 3 : 5, 6: Ա. Տիմ. 6 : 9, 10: Բ.
Տիմ. 3 : 2: Բ. Պետ. 2 : 12—15: Ա. Յովհ. 5 : 21:
Յուզա 11: Քիլիսէտէ էն տէրին քէօք սալան
կիւնաս պու, Եփեսոս քիլիսէսինի Քրիստոստան
այըրան պու տըր: Քրիստոսըն քիլիսէսինի էն
զիւտտէ խարապ էտէն ազչէ սէվիճիլիլ տիր:
Շէլթան օ վասըթալլէ քիլիսէլի Քրիստոստան
այըրտը: Հէր քէն զիւտտէսիլլէ սազընտըն օլ-
մայա քի, պիր աճը քէօք ֆիլիսլէնէ: Իպր.
12 : 15—17

Նէհմիա 5 : 6—13: Սալիհ գազապ Ալլահըն

ճէլալի իշխան ազիւմ գումարէթ տիր: Պիր ճան քի, օնը էտէմէզ Ալլահըն իշխանէ չօզ ֆա'իտէլի իշ կէօրէմէզ: Տարլումազ կիւնաս տէյիլ, Ալլահըն էմիր տիր: Ալլահտա զազապլանան Ալլահ, լա- քին հուտուտ ալթընտա: Եփես. 4 : 26 : Սէն մէն- ֆաաթըն իշխան զազապա կէլմէյիպ, Ալլահըն իզգէթինի տրա: Կիւնասըզ զազապա կէլէյիլէ- րին մազսէտի սալթ Ալլահըն իզգէթինի տրա- մազ օլմալը: Նէհմիանըն պու իպրէթինտէն տէրս ալ: Ալլահըն իզգէթինի հէր շէլին իւսթիւ- նէ քօ: Սանա էտիլէն պիր զաաթ իշխան սալա զազապլանմա: Էմա. 23 : 24, 22 : Սա'իւրէյի էտի- լէն հազսըզլըզա տարիլ չիւն օնլար տուլ, էօք- սիւզ օլսապ պիշարէ տիրլէն: Ալլահտան զօրգ- տուղըն իշխան անլէրի մուհաֆազա էլլէ: Ալլա- հըն իզգէթինի տրա: Սալիհ զազապլըն իզհարա- թը Նէհմիատա էէօրիւնիւր: Սօն տարըն էն էսաթի կիւնասը, հիշ պիր քիմէյէ էթտիլի կիւնասը սէօլլէմէմէք, սալթ բիւա իլէ թալթիֆ, զալիմին մազլուըն էգտիլինի կէօրիւպտէ էթտիլի հան- լըշը օնա պիլտիլմէմէք տիր: Ալլահ զօրգուըն շէրտէն իքրան էտիպ օնը ազարլար: Սալթ կիւնասընը պիլտիլիպ, օնու զուրթարմազ մէ- րամըյլէ, անըն ճանընը սէվտիլի իշխան: Պու- լարըն էն խալիս մուհապլէթլէ սիգէ պիլտիլի- յօրըմ չիւնքի Յիսուսըն հազընտա կէլէրէք, տիւնեայը ատիլանէ հիւքմ էտէճէք իտիլինի Բ. Կորն. 3 : 10ա սըտգլէ ինանըրըմ: Սէքսէն սէնէ տիր պիլտիլիմ հազիգաթլարըն ճիւմլէսի քիւլլի աճա'իպ նուրտա քէշֆ օլունտը: Օլաճապ շէլլէր օլմուշ կիպի կէօրիւնիւր: Գալպիմէ օլան թէ' - սիրինի աալա պէյան էտէմէմ: Փէք զիւտտէ սա- հիւլէնտի: Պու հալվանի ճէսէտէ ալազատար հէր շէլ սաման ուֆաղը օլտու: Ալլահըն բուհու իլէ իշլէտիլիմիպ պիր իշ վար իսէ օ գալըր: Պապի հէր շէլ գա'իլ օլուըն: Նէ օլալարը պիլտիլիմի պիլ- տիլմէք միւմքին օլա իտի: Օ միւմքինսիգ տիր: Սալթ բուհ սիգէ անլաթսըն: Ա. Պիտ. 4 պապը օրուճ վէ տուալլէ բուհտան անլալըն: Շու սօն ֆուրսաթը սան տէրէճէ էիլիլ գուլլանըն, չիւն կէլէն վազըթ պիր տահա կէրի կէլէմէզ: Տէօրթ կիւն տիր էօլմէք իւզրէ օլան պիրի կիպի հա- շայօրըմ: Ճէսէտին գալպի պօզուլտը, գալպիմ տէվամի բահաթսըզ: Հիշ պիր տօզթօրա կիթ- մէմէի գարար էթտիմ: Սէքսէն սէնէ տիր պէնի հաշատանա սըտգլէ թէսլիմ իմ: Էն ազ օլտուն էօլիւմտէն զօրգուճ հօզ, չիւն Յիսուս պէնիմ իշխան տիրի տիր: Գուլարընտա թէքմիլ բահաթ- ըմ: Օտուըն էն ազ էնտիշէմ հօզ չիւն պէնիմ իշխան խաշտա էօլէնէ սըտգլէ կիւլմէնէպիլիլիմ:

Օ սալա հանլըշ էթմէզ, չիւն Օ պէնի չօզ սէվէր: Սիգտէ Յիսուստա բահաթ պուլըն:

(Սօն)

Հալէպ, 2 Ապրիլ 1936

Ա. ԼԵԻՈՆԵԱՆ

ՏՕԳԹՈՐ ՄԵՆԿԷ

Ատէմլէր վար, քի անլէր իշխան Բիթապ Ե Մուգատէս հիշ պիր շէլ, ատէմլէր տախի վար, քի անլէր իշխան Բիթապ Ե Մուգատէս հիշ շէլ տիր: Սանկըրհապ ճիւնազիլըմընըն սապըզ միւտիլի Տօգ. Հէրման Մէնկէ պու սօնրաքիլէր- տէն տիր: Պու լիսան փրօֆէսօրը օլան ալիմ զաթ Բիթապ Ե Մուգատէսին քէնտիւնէ նէ հօլտա գըյմէթլի օլմուշ իտիլինի շէօլլէ նապլ էտիլօր:

«Իմանա» նազարէն մէվգիմ տախիմ այնի օլմամըշ աըր, իլլա 1,900 սէնէսինտէ պէօլիւք պիր թէպտիլաթա մազհար օլտու: Պու թարիւնէ գատար քրիսթիանլըզ վէ Բիթապ Ե Մուգատ- տէս պանա քիւլլիլէն զարիպ շէլլէր իտի: Ալլա- հըն բուհու պէնտէ փէք աղըր սուրէթտէ իշլէ- տի 1,899ըն կիւլիւնտէ պիր ազլամ մէքթէպտէ իշ օտամտա մէշղուլ իքէն նապիւհա Բիթապ Ե Մուգատէս հազընտա պիլկիսիլիլիմ էօյլէ գուլմէթլի պիր սուրէթտէ կէօզիւմ էօնիւնէ կէլտի քի, տէրին վէ ճիտտի պիր սուրէթտէ ութանմազա պաշլատըմ վէ պիլթիւն գուլմէ- թիմլէ անը մէշգ էթմէլէ քէնտիմի հասր էթմէլի գարար էթտիմ: Պու գարարըմը իճրա էտէպիլ մէք իշխան իւհի հարաթըմը թալէպ էտիպ էօմ- բիւմտէ իլք տէֆա օլարազ ինճիլի, հուանիճէ լիսանտա, օգուճազա պաշլատըմ: Օ կիւն պաշ- լատըղըմ վէ Ալլահըմա վատ էթտիլիմի հօզա- րըտան գուլմէթլէնէրէք վէ թէվիլ օլարազ սա- տազաթլէ իճրա էթմէլէ տախի գատիր օլտուն:

Մէրգուճ իշտէն չէքիլտիքտէն սօնրա պիւ- թիւն վազթընը Բիթապ Ե Մուգատէսի Ալա- մանճայա թէրճէմէ էթմէլէ հասր էթտի: Պու թէրճէմէի էտէր իքէն Բիթապ Ե Մուգատէսի էսասի պիր սուրէթտէ մէշգ էթտիլինտէ շախ- սէն անտէն նասըլ պէրէքթիլէնմիշ իտիլինի շէօլլէ նապլ էտիլօր:

«Եօրուլմազ պիլմէլէն պիր զայրէթ իլէ Բի- թապ Ե Մուգատէս» իլլէ մէշղուլ օլմազլըղըմըն տէրունի ատէմիմէ կէթիւմիշ իտիլի գըյմէթլի խազիւնէտէն տօլայը պիլթիւն գալպիմտէն մէս-

րուր իմ: Պէնտէ էլիւն տողրու ազիմ պիր թէպտիլաթ մէյտանա կէլտի: Պիր վազըթ ումում տիւնեա ասէմէլէրի իլէ գարաւըզտա, բուհանիճէ քէօր օլարապ շաշգըն կէզտիլիմ գէման իլէ բուպար էտիլտիքտէ կէօզլէրիմ աշըլաը շէօլլէքի Ալլահըն խէլաւ փլանընը քեամիլ պէրրազլըզլէ սէլլի էլլէտիմ: Գալպիմէ նուր տօղտու վէ Յիսուսը թարիպ, հագիզաթ վէ հայաթ հալընտա թանըրմա:

Տօգ. Մէնկէ պու սէնէ Փետր. 7տէ տօգսանպէշինճի տօղուշ կիւնիւնիւ եափաը: 4,926 Փետր. 7տէ Բ. Ը Մուգատտէսին թէրճէմէսինին մուգատտէմէսինի եազտը: Անտէն պէրու Ալամանճա սէօլլէլէն ճիւմլէ տիլարլարտա պու եէնի թէրճէմէ էտիլմիշ Բիթապ Ը Մուգատտէստէն 200,000 նուսխէ սարֆ օլունտու: Պու ալիմ էվիտէ խալվէթէ շէքիլէրէք հալա պէր տէվամ կիւնտէ պիր գաշ սաաթ Բիթապ Ը Մուգատտէսին մատտէլէրինին (texts) թէրճէմէսինին թասհիհի իշիլլէ մէշղու օլուր: Մէրգում օն սէնէ էվվէլ Բ. Ը Մուգատտէսին մուգատտէմէսինի շու սէօզլէր իլէ պիթիլիօր: «Ալլահ՝ ֆա՛խտէլէնմէք իշիւն պու քիթապը էլլէրինէ ալանլարըն ճիւմլէսինէ միւսթէֆիտ օլմազ բուհուըն իհսան էլլէսին: Յիսուսը վէ Անըն բուհուըն աբա, պաշգա հիշ պիր շէլին սանա ֆա՛խտէսի եօզ:»

Տօգթօր Մէնկէնին թէրճէմէսի նիշէ այէթլէրի տահա զիյատէ անլաշըլըր գըլմըշ տըր: Անլէրին պիր նուսուէսինի պու նուսխէնին Բ. Ը Մուգատտէս մէշգի սիթուընտա կէօրիւրիլզ:

ՀԵՐ ՔԻՄ ՔԻ ՀԱՅԱԹԸՆԸ ԶԱՅ ԷՏԵՐ ԻՍԷ

==

Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Ալլահըն բահմէթլէրի իշիւն սիզէ եալվարըրմ քի, ճէսէտլէրինիղի տիրի վէ մուգատտէս վէ Ալլահա մազպուլ պիր գուրպան տէլու թագտիմ էտէսինիղ: Բուհանի իպատէթինիզ պու տըր:

Բօմ. 12 : 4

Է իէլի սէնէլէր էվվէլ Հիւտիթմանըն շէմալինտէ, քիւշիւք պիր փատիշահըզ, իլէրիլի կէօրէն, տիրայէթլի, զայէթ ազըլը վէ քրիսթիյան պիր Շահ վասըթասըլլէ իտարէ օլունուր իտի: Պիր կիւն շահ քէնտի էհալիսինէ, էթրաֆտաքի հիւքիւմէթլէրէ դարշը գօլապիլիւր պիր հալտէ օլապիւմէք իշիւն նիգամի պիր օրտու թէշքիլ

էթմէնին էլզէմ իտիլի հագգընտա պիր նութգ իրատ էլլէտի: Նութգըն վէրիլէճէլի կիւն մուայյէն օլտուգտա պիր կէնիշ մէյտանա շահանի չատըր գուրուլտու վէ էթրաֆ քէօլ վէ շէհրլէրտէն կէլէն պիհիսապ գալապալըզ մէյտանը վէ էթրաֆ թէփէլէրի տօլտուրտը: Շահ քէնտի միւլիւքեանէ էլպիսէսինի լապիս օլարապ չատըրտան հուգուրա չըգտը: Ուգուըն պիր նութգ իրատ էտէրէք նիգամի պիր օրտու թէշքիլինին էլզէմ իտիլինի քէնտի գալմընա կէօսթէրտի: Անտէն «էվվէլա իշիւնիզտէն շէֆլէր սէշէճէլիմ» տէտի վէ սէօզլէնէ տէվամ էտէրէք, քէնտի լաթիֆ սէսիլլէ «Ալլահլարըն իրատէթիլի սօրմազտան էվվէլ անլէրէ պիր գուրպան թագտիմ էթմէք կէրէլիզ: Հէր նէ գատար պու շէֆլէրի պէնիմ ինթիլապ էթմէլէ հագգըմ վար իսէտէ, իսթէրիմ քի քէնտի վաթանը իշիւն էօլմէլէ բազի օլան պիրի քէնտի հիւն իւ ըրգասըլլէ քէնտինի թագտիմ էթսին» տէլիպ Շահ սէօզլէնիւ քէսէրէք պիրինին կէլմէսինի պէքլէտի:

Հէման գալապալըզըն արասընտան պիր կէնճ շահընըն հուգուրընա կէլէրէք էօմրիւնիւ անըն էլլէրինէ թէսլիմ էթտի: Շահ կէնճի ճէլլաթա թէսլիմ էթտի: Ճէլլաթ անը չատըրըն իշիւնէ կէօթիւրտիւ վէ ազ սօնրա գըլըճընտան գան ազարապ տըշարը կէլտի, կէօսթէրէք քի գուրպան թագտիմ օլունմուշ տըր: Ամմա պու քիֆայէթ էթմէք իտի: Պիր գուրպան իլէ ալլահլարըն մէֆնուըն էտիլէմէլէճէլինի գալմընա սէօլլէտիլինտէ, տիկէր զայէթ գուլվէթլի պիր կէնճ իլէրիլէ կէլէրէք իւք կէնճ կիպի էօմրիւնիւ շահընըն էլլէրինէ թէսլիմ էթտի: Պիւթիւն էհալիտէն պիր ա՛հ իշիտիլտի, աճէպա պու տէֆա իլահլար մէֆնուըն օլաճազլա՛րմը վէ իրատէթլէրինի պիզէ պիլտիլէ՛նէքլէ՛ր մի տէրճէսինէ: Շահ «Խայր, պիզէ իւշ շէֆ կէրէք վէ օնա պէտէլտէ իւշ գուրպան լազըմ քի ալլահլարըն խօշնուտ էտէպիլէլիմ: Սիգաէն քի՞մ վաթանընր օլ գատար սէվէր քի ալլահլարը մէֆնուըն էթմէք իշիւն քէնտի հայաթընր գուրպան էթմէլէ հագգըր տըր:

Շահըն սէսի աշըզ հալատա էհալինին պիր սէնուընտան օլ պիր սէնուըն գատար իշիտիլտի վէ ազըզտան աղըզա պիրի պիրինէ այնի սէօզլէրի սէօլլէյօրլար իտի, լաքին քիմսէ եէրինտէն գըմըլտանմատը: Պիւթիւն կիւն փարլամազտա օլան կիւնէշ պաթտը: Վէ արթըզ էթրաֆա գալանլըզ կէօլկէլէր պատմաղա պաշլատը: Օ սըրտա գալապալըզ արասընտա պիր հէլէճան մէյտանա կէլտի, չիւն գարշը թէփէտէն պիր կէնճ օլլան իլէրիլէ տօղրու կէլմէքտէ իտի: Կէն-

ՊԻԳԱՅՑ ԿԵՆՃԼԵՐԷ ՆԱՍԻՀԱՔ

Ֆանի տիւնեա, ֆանի տէվրան, կիւշ էլէ էլ պէն ի ատէմ,
Սէնտէն էվվէլ նէ չօգ քէսան, աթմըշ պու Կէրլէրէ գատէմ:
Չօզլար Կէզմիշ պու չէօլլէրտէ, պուլամամըշ պապի միրաս,
Պու զարարա էնճամ սէն տէ, Կէլին ամմա նէտէն սօնրա:

Ձէվզ ու սէֆա քեասէսինի սօնա գատար սիւզէնլէր վար
Հըրս ու շանըն ասասընը սալլայարագ Կէզէնլէր վար,
Պիր գուլագ վէր, նէ՞ տէյօրլար, Լէնիթիմուր եա Նէրօնլարա,
«Շան ու շէրէֆ հէփսի պաթըլ» անլան ամմա նէտէն սօնրա:

Կիւվէնիւմէզ շէպապէթէ, միսլ ի Կէօլլէ օլուր գաիլ,
Նիշէլէրի պուստան, էօթէ տէվամի պիր էօմրէ մաիլ,
Պագ շու փիւրէ, նէ՞րտէ թագաթ, գաիֆլէնմիշ տիւշմիւշ տարա,
Էօյրէնիւրսին պուսը ֆագաթ քի՞մ պիւրի քի նէտէն սօնրա:

Միսլի էզհար սօլար ճէմալ, վէճն ի ինսան օլուր թէպտիլ,
Իլէլ, էմրագ, շէրը ու մէլալ էտէր հիւսնիւ վէճհի թէնգիլ,
Մատտի ճէմալ ֆանի դայէթ, էթմէ անա աճ մուտարա,
Ինսանագասն պուսնա շայէտ, Կէօրէճէքսին նէտէն սօնրա:

Էօմր ֆանի կիւլէ պէնգէր, գալիմ էճէլ խաթր պիւմէզ
Թիւրպալընտա ինսան Կէզէր հիշ պիր պախթտան ճանը կիւլմէզ,
Հէր նէվճիվան գանն էտէր քի, փէք ուզագ տըր օլ մէզարա,
Եանըլտըղըն անլայաճագ, անլար ամմա նէտէն սօնրա:

Տիւշիւնմէլիպ ազըպէթին, պէն ի պէշէր պիգայտ եաշար,
Ֆագիլէթի սայըպ չէթին, չօգ աէֆալար հագգտան սափար,
Պիրտէ պիր կիւն նակեանի, ճէլպ օլուրըր օլ հուգուրա,
Ֆէրեատ էտէր ֆուրսաթ հա՞նի, սօրար, ամմա նէտէն սօնրա:

Կէլ սէն տիւշիւն էլ նէվճիվան, տէյիլ խիլաֆ պու կիւֆթարըմ,
Ֆուրսաթ վարքէն կէլ իմանա, պիթիր ճէհտին գօմա եարըմ,
Շու ալէմտէն Կէօշ էթմէղտէն, կէլ սէն շիմտի պու զարարա,
Ալ պիր հիսսէ մէգալէմտէն, փիւշման օլմա նէտէն սօնրա:

Էյ խալիգիմ Էպպի միւլիւք, բահմ էյլէ Սէն պու գուլուսնա
Քէլամլարըն օլըն ըէֆիզ, իրշատ էթսին հագգ հօլուսնա,
Օլմասըն քի պու տիւնեատա պիգայտ օլամ էլ թաֆընա,
Էնճամ պիրտէ բուզ ի ճէգատա ուլյոնայըմ նէտէն սօնրա:

Պատ. ՅՈՎԱԿԻՄ ԳԱՅԱՆԱՆ

Ընդ կէնէպիւմէսի իշիւն գալապալըզ սաղա վէ
սօլա այրըլտը: Օ Կէլիպ պէթլէմէքտէ օլան շա-
հընըն հուգուրուսնա տիւզ չէօքտիւ վէ այնի շէյ
թէքէրրիւր էթտի:

Էնճամ ալլահլար մէմնուսն օլմուշ իտիլէր:
Շահ չատըրա կիրտի վէ Կէրի չըգար իքէն իւշ

ԿԻԻՉԷԼ ՕԼՄԱԳ

Օ Կիւզէլ իտի վէ Կիւզէլ ի-
տիլինի պիւրի իտի: Հէր քէս
անա միւթէնայիւր օլտուղընտա
մէսէրրէթինտէն Կէօզլէրի փար-
լար իտի: Կիւզէլ օլմուգ, նէ էլի
պիր շէյ:

Մէրգուսէնին պիր օղլու վար
իտի վէ անը զիլատէսիլէ սէվէր
տէյու տիւշիւնիւր իտի: Օ գէն-
կին օլտուղընտան չօճուղընը
հէր արգուսընը եէրինէ կէթիրի
իտի: Չօճուգ տախի պիւթիւն
ճանտան վալիտէսինէ պաղը
իտի: Մէրգուսէ պիր կիւն տը-
շարը չըգմըշ իտի, էվէ տէօնտիւ-
յիւնտէ խըզմէթճիլէրի թէլաշ
իշինտէ պուլտու, զիրա չօճուգ
խաթալանմըշ իտի: Տօգթօր չօ-
ճուղըն չիշէք խաթալըղընա
թուլթուլմըշ իտիյինի խապէր
վէրտի: Մէրգուսէ գօրգտու: Չի-
շէք... Օ խալալընտա քէնտի կիւ-
զէլ սիմասընը թէպտիլ օլմուշ
Կէօրտիւ, սիմասընը չօփուրլար
իլէ գափը վէ չիւքին խալալ
էթտի, խաթալըզ քէնտինէ պու-
լաշըր տէյու գօրգտու վէ չօճու-
ղըն եանընա կիրէմէտի, չիւքին
օլմագտան օլ գատար քի գօրգու-
յօր իտի: Կէճէ վէ կիւնտիւզ բա
հաթսըզ օլարագ չօճուղընա օլան
մուհապպէթի վէ Կիւզէլիլինէ
օլան մուհապպէթի արասընտա
ճէնք իշինտէ իտի:

Պիր ազշամ անա չօճուղընը
էօլմէքտէ իտիլի խապէր վէրիլ-
տի: Չօճուգ վալիտէսինէ օլան
հասրէթինտէն սայքի ճան վէ-
րէմէյօր իտի: Մէրգուսէ պուսնու
իշիթտիքտէ չօճուղըն եանը-

Կէնճէրին էլլէրինտէն թուլթարագ տըշարը չըգ-
տը վէ գալապալըզա տէտի: «Իշթէ իւշ տանէ
շէֆլէրինիզ պուսնլար տըր»: Անլէրին եէրինէ իսէ
պիր թէքէ գուրպան էտիւմիշ իտի:

նա կիթմէք իւզրէ գալգառ, լաքին խայր, անըն
հանընա կիթմէտի, իլլա էօլմէք իւզրէ օլան
չօճուղընա, անըն օտաւընըն հանընտաքի պալ-
գօնտան պալգառ: Զօճուլ շէտիտ հէրարէթտէն
փարլայան կէօզլէրիլէ վալիտէսինէ պազըպ
կիւլիւմէտի վէ անտէն բուհը սէմայա թէյ-
րան էյլէտի:

Պիչարէ վալիտէ իսէ քէնտի կիւնլէրինի
թիմարխանէտէ պիր մէճնուհն հալիտէ խիթա-
մա կէթիբտի:

Նէ պէօլիւք պիր համազաթ վէ նէ տէհշէթլի
պիր էնճամ: «Հիւսն հալան տըր, վէ կիւզէլլիք
Ֆանի տիր, ամմա Բապպտան գօրգան գարը
մէտն օլուհաճազ տըր»: Էմա, 31 : 30:

ԲԻԹԱՊԸ ՄՈՒԳԱՏՏԵՍ ՄԷՇԳԻ

ՄԷՉՄՈՒՐ 73

(Տօդ. Մէնկէնին Ալամանճա եէնի
թէրճէմէսինէ կէօրէ)

Պուրատա սալթ թէրճէմէճէ Ֆարգլը օլան
այէթլէր հազըլմըռ տըր: Բիթապընը աչըպ
մուզայէտէ էլլէ:

Այէթ 1. Եինէտէ Ալլահ Իսրայէլէ, գալպի
փաք օլանլարըն ճիւմէսինէ քէրիմ տիր:

Այէթ 4. Զիւնքի անլէր աղրը պիւմէզլէր.
սաղլամ տըրլար վէ ճէսէտլէրի չօգ գուվէթ-
լի տիր:

Այէթ 5. Սա'իր էօլիւմէ միւպլթէլա օլանլա-
րըն (մահանացուարըն) ուզրատըզլարը պէլա
անլէրէ իսապէթ էթմէզ վէ անլէր պաշգա ա-
տէմլէր կիպի էլէմ չէքմէզլէր:

Այէթ 7. Կէօզլէրի սէմիզլիքտէն տըշարը
չըգար, գալպլէրինին թէսազվուրլարը թաշար:

Այէթ 8. Իսթիհգա էտիպ քէօթիւլիւքլէ
սէօլլէրլէր:

Այէթ 9. Աղըզլարընը սէմայա գարշը չէվի-
րիլլէր վէ տիլլէրի գէմինտէ սէրպէսթ կէզինիլը:

Այէթ 10. Պու սէպէպտէն գալմ անլէրէ թա-
պի օլուլ թալիմլէրինին սուլոնը գանա գանա
իչէճէք:

Այէթ 12. Իշթէ շէրիւլէրինի հալը պու տըր վէ
անլէր տա'իմա էմնիյէթտէ օլուպ սէրվէթ եը-
զարլար:

Այէթ 13. Ա'հ գալպիմի պիւսպիւթիւն պի-
հուտէ հէրէ փաք սազլատըմ վէ էլլէրիմի սուչ-
ուղըլք իլէ եըզգատըմ:

Այէթ 14. Եինէտէ պիւթիւն կիւն մուսիպէթ
չէքուիմ վէ հէր սապան թէտիպ օլուհուր իտիմ:

Այէթ 15. Էյէր պէօլլէ սէօլլէլիմ տէսէ
իտիմ, էվլատլարընըն նէսլինի սատազաթսըզ-
լըվէ ինքիար էթմիշ օլաճազ իտիմ:

Այէթ 16, 17. Պէօլլէճէ պուհու իտրաք էթմէք
իչիւն թէֆէքքիւր էթտիմ, լաքին պէնիմ ան-
լամազլըղըմ իչիւն փէք կիւճ իտի, թա պէն
Ալլահըն սըրըլարընըն իչիւն կիրիպ ալլահսըզ-
գարըն էնճամընա տիգզաթ էտինճէլէ գատար:

Այէթ 18. Հազիգաթէն անլէրի գայաճազ
եէրէ գատըն: Անլէրի տիւշիւրտիւն:

Այէթ 19. շէօյէթի խարապ օլուպ մահվ օլ-
ուղլար:

Այէթ 21. Էյէր հալա գալպիմ աճըլանսա
իտի վէ տէրուհիմէ իսհան տուլղուսը օլա իտի:

Այէթ 22. Օլ գէման թէքմիլ պիր ահմազ
օլուպ անլայըշտան մահրում օլարազ սանա
գարշը ֆէհմիդ պիր հայվան կիպի պուլուհա-
ճազ իտիմ:

Այէթ 23. Լաքին խայր, պէն տա'իմա Սէնին
հանընտա գալաճաղըմ, Սէն պէնի սաղ էլին իլէ
գալի թուլթարսըն:

Այէթ 24. Թէտպիւրինլէ պէնի իրշատ էտիպ
անտէն սօնրա պէնի ճէլալէ ալաճազսըն:

Այէթ 25. Սէմազաթտա պաշգա քիմիմ վար
վէ գէմինտէ սէնտէն պաշգա պէնի մէսըրուր
էտէն պիր շէյ եօգ:

Այէթ 26. Թէնիմ վէ ճանըմ պալըլմազտատա
օլա, եինէտէ Ալլահ տա'իմա գալպիմին գայասը
վէ նասիպիմ տիր:

Այէթ 27. Զիրա շիւպիէ եօգ քի սէնտէն ու-
զազ օլան հէլաք օլուր. Սէնտէն սափան հէր
ֆէրուի հէլաք էտէրսին:

Այէթ 28. Լաքին Ալլահըն եազըլլըղ պէնի
մէսուտ էտէր ՝ ճիւմլէ իշլէրինի իլան էթմէք
իչիւն իթիմաուրմը րապպ Ալլահ իւզէրինէ
գօրում:

ՓԵՐԹԵՎԼԷՐ

ԽԵԼԱՍ ԹԷ՝ՄԻՆԱԹԸ

Տէօրթ սէնէ գատար մուզատտէմ, Լիօն ճի-
վարընտա Տէսին նամ գասապատա Իզմիտլի
Յարութիւն ամմի Գասպարեան 79 եաշընտա
Բապպտա վէֆաթ էթտի: Մէրգուլը իւք թանը-
տըղըմ վազըթլարտա անը հաթապտա պուլտըմ:
«Պու նէ, խասթա՞մըսընըզ» տէյու սիւալ էթտի-
յիմտէ, մէրգուլ «Պու տուհամա ճէվապ տըր»
տէտի: Պու տուհանա նա՞սըլ ճէվապ օլուլօր
տէտիլիմտէ, օ շէօլլէ ճէվապ վէրտի. «Պէն չօգ-

տան թէվպէ էթմիշ իտիւմ, լաքին խէլասըն թէք-
միլ թէ' մինաթընա մալիք տէյիլ իտիւմ: Օն կիւն
էվվէլ շօխնճիւ մէզմուրը օգուտըմ վէ անտէն
Բապպա տէտիւմ. իշթէ տէյնէիւն, իշթէ պաշըմ,
իշթէ էլլէրիւմ վէ ալազլարըմ, նէրէմէ վուրուր
իսէն վուր, անճազ քի խէլասըմըն քեամիլ թէ' -
մինաթընա մալիք օլալըմ, վէ շիմտի Բապպ
ալազլարըմա վուրտուլ: Անա նիգուլ էնմիշ իտիւ:
«Շիմտի խէլաս թէ' մինաթընա մալիք միսիւնիզ»
տէտիլիտէ, «էվվէթ մալիք իմ» տէտի: Մէրգուլ
տէթթ սէնէ գատար հաթաղա խըզմէթ էթտի:
Ք. Ը Մուգատտէսի տա'իմա պաշը ուճուլտա
օլուպ, գիւրաթէթլէրիմիզտէ չօզ տէֆա անը օ-
գուլագտա պուլուր իտիւք:

Խէլաս թէ' մինաթընա մալիք օլմագ իշիւն
Օ հէր շէյէ րազի օլմուշ իտիւ:

ՑՈՂՐՈՒ ԵԱՓՏԸ

Պիր տտէմ օղլընը սանաաթ էօրէնմէք իւզ-
րէ պիր գօնտուրաճընըն հանընա կէօթիւրտիւ:
Օղլան չանթասընտան էշեալարընը չըգարըր
իքէն, գօնտուրաճը անա. «Պիր Ք. Ը Մուգատ-
տէսիւնէ' մի վար նէ, էօլլէ պիր շէյէ պուրատա
իհթիյաճըմըզ եօզ տըր, պուլուլ փէտէրիւնէ վէր
տէ կէրի կօթիւրտիւն» տէտի: Օլ գէման փէտէր
«էվվէթ անը կէօթիւրտիւ, լաքին օղլուլը տա
պէրապէր: Օղլըմ էլպիսէլէրիւնի թէքըար չան-
թայա գօյ տա կիտէլիւմ» տէտի վէ օղլընը ալըպ
տըշարը չըգար:

Շայան Ը իմթիսալ պիր փէտէր: Քեաշքի
ճիւմլէ էպէվէյն տախի Ք. Ը Մուգատտէսի վըյ-
մէթիւնի պէօլլէ պիլէ իտիւնը:

ՊԻՐ ԱՐԱՊԸՆ ՀԻՔՄԷԹԻ

Պիր էվրօփալը պիր արապ իլէ Սահարա
չէօլիւնտէ եօլճուլըզ էտիյօր իտիւ: Արապ կիւնտէ
իւշ տէֆա տէվլսիւնտէն էնիպ սէճճատէսիւնի
գուլուլն իւզէրիւնէ սէրէրէք նամագ վըլար իտիւ:
Տիւսիզ էվրօփալը անա «նէ հափըյօրընըզ»
տէտի: Արապ ճէվապէն. «Տուա էտիյօրըմ» տէտի:
«Քիմէ' տուա էտիյօրընըն»: «Ալլահա»: «Ալլահը
հիշ կէօրտիւն» միւ, պէն սալթ կէօրտիւյիմէ ի-
նանըրըմ: Օլ գէման արապ անա պազըպ, «է-
ֆէնտի պու կէճէ պիր տտէմ չատըրըմըզըն հա-
նընտան կէշտի: Պէն անը նէ գուլազլարըմ իլէ

իշիթտիւմ նէ տէ կէօզլէրիւմ իլէ կէօրտիւմ, լաքին
անըն ալազլարընըն իզլէրիւնի գուլուլն իւզէրիւ-
տէ կէօրտիւմ վէ պիլիւրիւմ քի, օ պուրատան
կէշմիշ տիւր: Հէր նէ գատար Ալլահը կէօզլէրիւմ
իլէ կէօրմէզ վէ գուլազլարըմ իլէ իշիթմէզ
իսէմ տէ Անըն իզլէրիւնի հէր հէրտէ կէօրտիւմ:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ԳԸՍՄԸ

1,937 Գուլուլարտա Քրիսթիյան կէնճ-
լէրին Պէյն էլ միլէլ Գօնֆէրանսը ճէնուպի
Հիւտիսթանտա Միգարէ շէհրիւնտէ ազտ էտիլէ-
ճէք տիր: Պուլա հազըրըլըզ օլմագ իւզրէ Ալ-
մանիւնըն Գասլ շէհրիւնտէ ճան Մաթըն ըրիւ-
սէթի ալթընտա Կ. Ք. շիրքէթիւնի պիր իճթի-
մաը օլտու: Անտէ պաշըճա Անկլօսաքսօն վէ
Սգանտիւնափեան տիւրալարըն միւմէսիլլէրի հա-
զըր իտիլէր, պաշլարընտա քրիսթիյան մարուֆ
Շուէտ փրէնսի Օսքար Պէրնատօթթէ օլարագ-
Այնի վազըթտա ճէնուպի Ամէրիգա, Չիւն վէ
Ճափօնտան տախի միւմէսիլլէր վար իտիւ Պու
պէյն էլ միլէլ գօնֆէրանս ազտէմճէ 20 տէֆա
էվրօփատա, պիր տէֆա Ամէրիգատա իճրա է-
տիլմիշ իտիւ, պու տէֆա Հիւտիսթանտա ազտ
էտիլէճէք տիր: Պուլա հիւսէտար օլաճագ միւ-
մէսիլլէրիւն սալընը 250—300 օլաճագ տըր: Պու-
տան սալթ 60ը էվրօփատան օլաճագ, պէօյիւք
զըսմը Հիւտիսթան, Չիւն վէ Ճափօնտան օլաճագ
Տօգ. Ճօն Մաթ մէզքիւր տիւրալարտա ուզուլ
սէնէլէրտէն պէրու էթտիլի եօլճուլըզլարը հազ-
զընտա վէրտիլի րափօրա կէօրէ կէնճլէր արա-
սընտա օլան իշ վալէթ միւմիւր օլմուշ տիր:
Եէրլի կէնճլէր արասընտա էօյլէ կէնճլէր մէյ-
տանա կէլտի. քի շիմտիյէ գատար միսիւնա
գափալը օլան նիշէ էյալէթլէրտէ պէշարէթի
թէպշիր էտէրէք խըզմէթ էթտիլէր: Պէօյլէճէ
պու ազտ էտիլէճէք օլան պէյն էլ միլէլ գօ-
նֆէրանս Քրիսթիյան կէնճլէր նօզթա ի նագա-
րընտան տիւնհաճա պէօյիւք պիր վազըր օ-
լաճագ Կ. Ք. շիրքէթիւնի գուլուլը էթմիշ իտի-
լի էվրօփա սալթ վէրէն տէլիլ, իլլա ալան
տախի օլաճագ տըր: Պու գօնֆէրանտա Հիւ-
տա կէնճլէր հազըր օլաճագ, շէօյլէ քի պու
գօնֆէրանս ֆէվզ էլ ատէ էհէմմիյէթի հաթիզ
տիր: Անը տուտմըզա մատտէ էտէլիւմ:

«Բոլոր Իսրայէլ պիտի փրկուի» (հ. 26): Որքա՛ն անհրաժեշտ է որ հիմա եւս Տէրոջը զաւակները ինքզինքնուն այս հարցումը ընեն, «Միթէ Աստուած Իր ժողովուրդը մերժե՞ց» (Հոով. ԺԱ. 1): Եթէ այս հարցումը անկեղծօրէն ընենք, պատասխանը պիտի ըլլալ «քաւ լիցի»:

Պօղոս առաքեալ զիտէր Իսրայէլի կամակորութիւնը, կուրութիւնը, խոտապարանոցութիւնը եւ անհաւատութիւնը: Թէ անոնք փառաց Տէրը խաչը հանած էին, «Լօամմի» (ոչ իմ ժողովուրդս Ովս. Ա. 9) եղած էին, եւ «Աւետարանին նայելով թշնամիներ» (Հոով. ԺԱ. 28): Այսպէս մարդկային տրամաբանութեամբ պէտք էր ըսել թէ Իսրայէլի համար այլեւս բնաւ յոյս չկար: Բայց առաքեալին համար այդպէս չէր: Անիկա զիտէր Իսրայէլի համար Աստուծոյ խորհուրդը: Տես Հոով. Թ. 1-5: Ինչ որ նա հոս «սրտիս անպակաս ցաւ» կը կոչէ, բնական եւ պարզ ազգասիրական զգացում մը չէ, հապա Քրիստոսի միտքն է: Այս բանին մէջ եւս նա մէկ էր Յիսուսի հետ: Քրիստոսի կարեկցութեան մէջ է նաեւ Իսրայէլի փրկութիւնը: Վասնզի այս կէտը յիշելու ատեն կ'ըսէ, «Ստոյգը կ'ըսեմ Քրիստոսով... իմ խիղճս ալ ինծի կը վկայէ Հոգւով Սրբով»:

Այս պարտի ըլլալ նաեւ իւրաքանչիւր հաւատացեալի միտքը Իսրայէլի վրայօք: Թէեւ Իսրայէլի անցեալ պատմութիւնը տխուր եւ մռայլ էջեր ունի, անոր ապագայ յոյսն ալ շատ պայծառ ու փառաւոր է Աստուծոյ խօսքին լուսովը: Հիմա եւս Իսրայէլի մէջ խաչեալ Քրիստոսի քաբողութիւնը դալթակողութիւն է թէեւ, ու յաճախ հակառակութեան, ծաղրանքի եւ անհաւատութեան կը հանդիպի, բայց ո՛հ թէ մենք զիտաւայինք սպասել, հսկել, աղօթել, հաւատալ, ամէն պատեհութիւն օգտագործել եւ ցաւ քաշել մինչեւ որ Քրիստոս Իսրայէլի մէջ ձեւակերպի:

ՆՈՅ. 22.—

ՇՂԹԱՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԴԵՍՊԱՆ ՄԸ

Դաս Գ. Առաք. ԻԸ. 16-24, 30, 34, Հռ. Ե. 6-11
Կարդալ Եսայ. Բ. 2-4

Պօղոս երբ փրկութեան եւ առաքելութեան կանչուեցաւ, Տէրը ըսաւ թէ նա Իր անունը պիտի կրէր նաեւ «Թաղաւորներուն եւ Իսրայէլի որդիներուն առջեւ» (Գործ. Թ. 15) եւ ասիկա պիտի ըլլար շատ նեղութիւն կրելով (հ. 16): Տէրը կ'ընար Պօղոսը ուրիշ միջոցով մը եւ ուղղակի Հոովմ դրկել, բայց այն կերպը որ նա զործածեց, ի՛նչ հրաշալիօրէն իրականացուց վերի խօսքերը: Տէրը զայն նախ Երուսաղէմ դրկեց

(Գ. Առաք. ԺԹ. 21): Անիկա «Հոգիով կապուած» Երուսաղէմ գնաց (Ի. 22-24): Ու թէեւ ուրիշ Տէրոջը զաւակներ շատ ջանացին զայն Երուսաղէմ երթալէ ետ կեցնել, այսու նա գնաց ըսելով, «Ես ոչ թէ միայն Երուսաղէմի մէջ կապուելու հապա նաեւ մեռնելու ալ պատրաստ եմ Տէր Յիսուսի անունը համար» (ԻԱ. 13):

Պօղոս պարտ էր վերջնականապէս եւ վճռականապէս հեթանոսներուն դառնալէ առաջ (ԻԸ. 28) հրէութեան կեղրոնը եղող Երուսաղէմի մէջ վերջին անգամ եւ հսկայ բազմութեան առջեւ վկայել հրեաներուն՝ Տէր Յիսուսի անունը (ԻԲ. 1-21):

Նա պարտ էր կապուիլ Տէր Յիսուսի անունը համար նոր քաղաքին մէջ ուր շատ մը մարգարէներու արիւնը թափուելէ յետոյ՝ Տէր Յիսուս ալ խաչուած էր:

Պօղոսի Երուսաղէմի մէջ ձերբակալուիլը առիթ տուաւ որ նա վկայէ կուսակալներու եւ թաղաւորներու առջեւ ու վերջապէս կարենայ զըրկուիլ Հոովմ, կայսրին դիմաց ելլելու: Շատ ուշադրաւ են այն պարագաները որոնցմով Սատանան ուղեց արգիլել Պօղոսի նախ Երուսաղէմ եւ յետոյ Հոովմ երթալը: Նկատէ հաւատացեալ եղբայրներու թախանձանքին միջոցաւ զայն ետ կեցնելու ջանալը, հրեաներուն զայն պատառել ջանալը կամ քառասունէ աւելի արիւնարբու հրեաներու անէծքի տակ դնելով (ԻԳ. 12) կամ ուրիշ դաւերով զայն սպաննել ջանալով (ԻԵ. 5) կամ նաւուն վրայ ալեկոծութեան պահուն բանտարկեալները սպաննելու դաւադրութիւնը (ԻԶ. 42) կամ նաւը խորտակելով, եւ նոյնիսկ նաւաբեկութեան ազատելէ յետոյ ջանալով Պօղոսը իծի մը միջոցով սպաննելը (ԻԸ. 3):

Բայց Պօղոսի այս կերպ Հոովմ դրկուիլը եւ նոյնիսկ Սատանայի թափած բոլոր հակառակ ջանքերը ալ աւելի սատարեցին առաքեալին աւելի յաճախ, աւելի լայն շրջանակներու մէջ եւ աւելի ուշադրաւ պարագաներու տակ Քրիստոսի համար վկայելուն եւ մանաւանդ Հոովմի մէջ անոր կայսրին բանտը դրուելուն: Քանի մը տարիներ յետոյ նա ալ բանաէն կը գրէր, «Իմ կապերս որոնք Քրիստոսի համար են, բոլոր պալատին մէջ եւ ուրիշ առիւններու ալ յայտնի եղան» (Փիլ. Ա. 13) եւ նոյնիսկ «կայսրին տունէն» հոգիներ շահուած էին (Փիլ. Դ. 23): Այսպէս ինչ որ պատահեցաւ Քրիստոսի այս շղթայակալ դեսպանին՝ նոյնիսկ անոր առիւծին բերանը նետուելու վտանգը (Բ. Տիմ. Դ. 17) ալ աւելի Աւետարանին յառաջդիմութեանը պատճառ եղաւ:

ՆՈՅ. 29.—

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ԵՂԲԱՅՐԱԿՅՈՒԹԻՒՆ

Դաս Փիլիսոն

Կարգալ Եփես. Գ. 14-21

Փիլիսոնի գրուած թուղթը թէեւ խիստ շահեկան է շատ մը տեսակէտներէ՝ բայց զայն նկատի առնենք հ. 18ի սա խօսքով, «Եւ եթէ քեզի անիրաւութիւն մը ըրած է, կամ պարտք մը ունի, զայն իմ հաշիւիս անցուր», այսինքն փոխանորդական կամ բարեխօսական տեսակէտով: Հոս Պօղոս առաքեալ Քրիստոսի մէկ օրինակը կը դառնայ, իբր Անոր մեղաւորին պարտքը վճարող:

Պօղոս Յիսուս Քրիստոսի կապեալ էր, նա այս շղթաները Յիսուս Քրիստոսի համար կը կրէր ու կարելի է ըսել նաեւ թէ այս շղթաները զայն Յիսուս Քրիստոսի կապած էին աւելի ամուր եւ աւելի մօտիկ (Եփես. Գ. 13):

Այսպէս նա իր կապանքներուն մէջ հոգեւոր զաւակներ կը ծնէր: Ինչպէս Քրիստոս խաչին վերայ գոմուած վիճակին մէջ աւազակը իբր երկինքի զաւակ ծնաւ: Ատեն մը անպիտան եղող զերին հիմա պիտանի դարձած իր նախկին տէրօջը կը վերադարձուի:

«Ընդունէ զանիկա որպէս Թէ զիս» (հ. 17): Այսպէս նաեւ Տէր Յիսուս մեզ կը ներկայացնէ իր Հօրը եւ Հայրը մեզ կ'ընդունի իբր Իւ որդին (Եփես. Ա. 6, Ա. Յովհ. Գ. 17, Կող. Բ. 9, 10 եւայլն):

«Զայն իմ հաշիւիս անցուր» հ. 18): Այս համարը իր մէջ կը պարունակէ Աւետարանին կենսական եւ կեդրոնական վարդապետութիւնը, վասնզի Յիսուս ալ մեր Աստուծոյ ունեցած պարտքը իր հաշիւին անցուց (Մատթ. Ի. 28, Յովհ. Ժ. 11, Հոով. Գ. 25, Ե. 6-8, Ա. Կոր. ԺԵ. 3, Բ. Կոր. Ե. 21: Ա. Պետ. Բ. 24, Գ. 18, եւայլն):

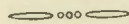
Պօղոս առաքեալի այսքան սիրով, աղօթքով, աղաչանքով, զոհողութեամբ վերահաստատել ուզած զերին, նաեւ «հաւատարիմ եւ սիրելի» եղբայր մը կը կոչուի:

Հետեւողութեամբ

Վ. Ս.

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ

ՃԱՆ ՈՒԷՍԼԻ

Ուէսլիի վերջին տողերը իր օրագրութեան մէջ կը կրեն 1790 Հոկտ. 24 թուականը, այսինքն իր մահուանէն չորս ամիս եւ 9 օրեր առաջ: Այս տողերը կ'ամփոփեն իր ամբողջ քարոզչի կեանքը: «Սփիթալֆիլսոֆի եկեղեցիին մէջ հոժ բազմութեան մը առջեւ քարոզեցի բացատրելով «Աստուծոյ բոլոր սպառազինութիւնը»: Կէսօրէ յետոյ Շէտուէլի մէջ Ս. Պօղոսի եկեղեցին ալ աւելի լեցուն էր մինչ ես շեշտեցի այն կարեւոր ճշմարտութեան վրայ թէ «Մէկ բան պէտք է» եւ կը յուսամ թէ շատեր հոն իսկ որոշեցին աղէկ բաժինը ընտրել»:

Ու թէեւ 88 ամեայ այս ծերունին չկրցաւ այլ եւս իր զողացող մատներով գրիչ գործածել, բայց անիկա շարունակեց քարոզել մինչեւ տակաւին իր մահուանէն 7 օր առաջ:

«Պատուական է Տէրօջը առջեւ իր սուրբերուն մահը» (Սաղ. ՃԺԶ. 13): Ուէսլիի մահն ալ իր Տէրօջը առջեւ պատուական եղաւ՝ եւ անոր վերջին օրերուն իր սնարին վերեւ գտնուողներ գրի առած ու պահած են անոր խօսքերը, որոնց մէջէն կը բուրէ Քրիստոսի յաղթութիւնը մահուան վրայ եւ Անոր ծառային յաղթութիւնը Իրմով:

Իր կեանքի վերջին տարւոյն ընթացքին ամիսներ տեւող աւետարանչական շրջանէ մը վերադարձած Ուէսլի Ուրբաթ 25 Փետր. 1791 իր տունը եկաւ հոն մեռնելու: Նախ խնդրեց որ զինք կէս ժամ առանձին թողուն: Քիչ յետոյ երբ իր հաւատարիմ բարեկամը Պրէսֆօրտ ներս մտաւ, զայն այնքան տկար գտաւ որ իր բժիշկը կանչել տուաւ: Տօքթ. Հուայթհէտ զայն անկողին դնել տուաւ եւ զօրացուցիչ բան մը խմցուց: «Տօքթոր», ըսաւ Ուէսլի, «ասոնք փնասէ աւելի վախ ունին»:

Շաբաթ 26 Փետր. նա շատ տաքութեամբ եւ տկար ու կէս թմրած անցուց:

Կիրակի 27 Փետր. նա օտք ելաւ եւ ինքզինքը աւելի լաւ կ'զգար: Բազկաթոռին մէջ նստելով սկսաւ արտասանել իր եղբոր Զարլֆի գրած Երգերէն միոյն սա համարը.—

Մինչեւ որ ուրախ թողում այս մարմինը,

Տէր օգնէ Քու ծառայիդ

Բու ողորմութեամբդ պսակէ իմ կեանքս
Յաղթական վախճանով մը:

Քիչ լետոյ լսեցին որ կ'ըսէր, «Ղազարոս, մեր բարեկամը կը քնանայ»: Սաստիկ տկարութիւնը ստիպեց զայն կրկին անկողին մտնել: «Դուք խօսեցէք ինծի» ըսաւ նա զինք շրջապատողներուն, «ես չեմ կրնար խօսիլ»: Մէկը առաջարկեց որ աղօթէ, եւ Ուէսլի ուրախութեամբ հաւանութիւն տուաւ. եւ մինչ ուրիշներ կ'աղօթէին, ինք եռանդուն «Ամէն»ներ կ'ըսէր: Կէսօրէ յետոյ ըսաւ, «Ասկէ զատ ուրիշ բան ըսելը կալեւոր չէ. ես մեղաւորներուն ամենէն մեծն եմ, բայց Յիսուս ինծի համար մեռաւ»: Քիչ յետոյ գոչց, «Յիսուս ամէն ինչ է, Յիսուս ամէն ինչ է»: Զերմը զայն թմրեցուց եւ նա անոր սաստկութեան մէջ շարունակ տալիք քարոզներու եւ կ'ազմելիք հոգեւոր խումբերու մասին կը խօսէր. Իրիկուան դէմ կրկին ելլել ուզեց եւ նստելով ըսաւ, «Որքա՛ն անհրաժեշտ է որ ամէն մէկը հաստատուն հիման վրայ ըլլայ. ես մեղաւորներուն ամենէն մեծն եմ, բայց Յիսուս ինծի համար մեռաւ: Մենք պարտինք հաւատքով արդարանալ՝ յետոյ լման սրբութեան մը ետեւէն վազել:

Երկուշաբթի 28 Փետր.ին տկարութիւնը աւելցաւ եւ զրթէ ամբողջ օրը թմրած մնաց: Երբեմն երբեմն չօսքեր կ'արտասանէր որոնց ամէնն ալ կը ցոցնէին թէ իր հոգիին ծարաւն էր եկեղեցիներու ողբ, Աստուծոյ փառքը եւ Անոր թագաւորութեան վերաբերեալ բաները: Շատ մեղմ ձայնով ըսաւ, «Ամենասուրբ տեղը մտնելու համար Յիսուսի արիւնէն ուրիշ ճամբայ չկայ»: Յետոյ քանի մը համուան մէջ 3-4 անգամ յիշեց, «Մենք Յիսուսի լրինովը ամենասուրբ տեղը մտնելու ազատուիւնը ունինք»:

Երեքշաբթի արեւոտ, 1 Մարտ, իր մահուան նախօրեակին՝ շատ անհանգիստ գիշերէ մը յետոյ սկսաւ երգել համար սա երգէն.—

Բարձրութեանդէջ Աստուծոյ փառք
Եւ երկրի վրայ սաղաղութիւն:

Քիչ յետոյ գրիչ եւ մեկնաւ ուզեց, բայց մատերը անկարող էին լիջը շարժել, եւ ըսաւ, «Զեմ կրնար»: Միւս Բի ըսաւ, «Ես քեզի համար կը գրեմ, միայն լէք թէ ինչ գրեմ»: Ուէսլի պատասխանեց «Ուշ ոչինչ, բայց միայն թէ Աստուած մեզի հետ»։ Իրիկուան դէմ ելլել ուզեց եւ վերջին ծառ տկարութեան մէջ իր բարեկամները զարմացահալով իր երգելը.

«Իմ Արարիչս պիտի գեմ, քանի զեռ շունչ ունիմ»: Այս երգը կարծեմ այսօրէն ինչ մէջ այս.

պէս թարգմանուած է. («Հոգեւոր Երգեր» 58).—

Լիզուովս պիտի Աստուծոս գովուի,
Ու երբ մահուամբ իմ ձայնս կտրի
Ալ աւելի պիտի երգեմ.

Անոր փառք տալս չունի վախճան,

Զի երբ օրերս հոս լմըննան,

Վերն յաւիտեանս պիտի երգեմ:

Այս երգը վերջին խօսքերն էին որ նա վեց օր առաջ «Մենք Հոգիով կը սպասենք արդարութեան յոյսին հաւատքով» (Գաղ. Ե. 5) համարին վրայ քարոզելէ յետոյ առաջարկած էր:

Աթոռին մէջ նստելէ յետոյ լանկարծ իր դէմքը մահուան կերպարանք ստացաւ: Բայց նա իր վիճակին չնայած տկար ձայնով ըսաւ, «Տէր, Դուն զօրութիւն կուտաս անոնց որ կրնան խօսիլ, եւ անոնց որ չեն կրնար: Խօսէ Տէր, մեր ամենուն սրտերուն եւ ամէնը թող գիտնան թէ Դուն լեզուները կը քակես»: Յետոյ երգեց.—

Փառք եւ պատիւ ու զօրութիւն,

Հօրն ու Որդւոյն եւ Ս. Հոգւոյն:

Բայց ձայնը կտրեցաւ ու չկրցաւ վերջացնել: «Վերջացաւ մեկնինք» ըսաւ, ինքզինքը ժողովի մը վախճանին ժողովուրդը արձակելու վրայ կարծելով:

Իրիկուան դէմ իր բոլոր ուժը հաւաքելով ըսաւ, «Բնութիւնը... բնութիւնը...» եւ երբ չէր կրնար շարունակել, ներկաներէն մին անոր խորհուրդը ամբողջացնել ջանալով ըսաւ «...Քիչ ատենէն պիտի նուաղի, բայց դուք նոր բնութիւն մը պիտի հագնիք եւ մտնէք երանելի հոգիներու ընկերութեան մէջ»: «Անշուշտ գոչեց նա, յետոյ ձեռքերը իրարու զարնելով Փրկչին անունը արտասանեց եւ իր շրթունքները երկար ատեն շարժեցան, կարծես ջերմութեան աղօթքի մը մէջ:

Անկողնին վրայէն, ուրկէ այլեւս չկրցաւ ելլել, կարծ քունէ մը արթննալով Միւս Բիչին կանչեց եւ ըսաւ, «Աղօթեցէք եւ փառաբանեցէք»: Անոնք ծնրադրեցին, սրտերը Աստուծոյն ներկայութեամբ լեցուած էին, սենեակը Աստուծով լեցուած էր: Անկէ յետոյ իր թաղման մասին մէկ երկու յանձնարարութիւններ ըրաւ, յետոյ կարծեմ թէ երկրի հետ ամէն յարաբերութիւն խզած նորէն խնդրեց որ աղօթք եւ փառաբանութիւն մատուցանեն: Պրէտֆօրս, Հոգիին մէկ մասնաւոր ներշնչումով խնդրեց Աստուծոյն որ Ուէսլի մեկնելէն յետոյ նա շարունակէր Իր օրհնութիւնը տեղալ անոր սկսած դործին վրայ: Հոգեվարք ծնրունին իր ամբողջ ուժը ժողովեց եւ այս աղօթքին ջերմեռանդ «Ամէն» մը ըսաւ: Այս զերագոյն ժամուն իր ետեւը թողելիք հոգեւոր

գործը իր աչքին կատարեալ իրականութիւն դարձուցած եւ իր հոգին լեցուցած էր. գործ մը, որուն անշահախնդիր եւ սուրբ նպատակ ունեցած էր միմիայն Աստուծոյ փառքը եւ հոգիներու փրկութիւնը: Երբ աղօթողները ծունկերնուն վրայէն ելան, Ուէսլի անոնց ամէն մէկէն հրաժեշտ առաւ անոնց ձեռքերը սեղմելով եւ «Մնաք բարի» ըսելով:

Քիչ յետոյ շատ ջանքով բան մը ըսել կ'ուզէր: Բարեկամները յաջողեցան շատ դժուարաւ հասկնալ թէ կ'ուզէր որ իր «Աստուծոյ սէրը ինկած մարդուն հանգէպ» քարոզը մասնաւոր տըպագրութեամբ մը հրատարակուէր եւ ձրիօրէն ցրուէր: Անոր այս փափաքը կատարուեցաւ մահուանէն քիչ յետոյ յիշեալ քարոզէն 10,000 օրինակ տպուելով եւ ձրի բաշխուելով:

Այս միջոցին բարեկամ մը ներս մտաւ. Ուէսլի ջանաց անոր քանի մը խօսք ուղղել, բայց չյաջողեցաւ. իր բոլոր ուժերը հաւաքելով գոչեց, «Ամենէն լաւ բանը այն է որ Աստուած մեզի հետ է»: Ներկաներէն մին կը պատմէ թէ նրկարագրելը անկարելի էր կերպով մը: Իր նիհար ձեռքերը վեր վերցնելով՝ մահու (բայց մահուան վրայ յաղթական) ձայնով մը կրկնեց, «Ամենէն լաւ բանը այն է որ Աստուած մեզի հետ է»: Յետոյ կրցաւ ըսել, «Ասիկա Տէրոջմէն եղաւ, զաբմանալի է ասիկա մեր աչքերուն» Սաղ. ՃԺԸ. 23: Իր հանգուցեալ եղբօր Չարլսի այրի կնոջ ըսաւ, (անոր եւ իր մահուան ակնարկելով) Ան է որ Իր ծառաներուն հանգիստ կուտայ»: Երբ իր չորցած եւ ջերմէն այրող շրթունքները քանի մը կաթիլ ջուրով գովացուցին, նա սկսաւ ճաշելէ յետոյ սովորաբար բրած աղօթքը ընել. «Տէր, կը գոհանաք Քեզմէ Քու բոլոր բարիքներուդ համար: Օրհնէ եկեղեցին եւ թագաւորը եւ շնորհէ մեզի ճշմարտութիւն եւ խաղաղութիւն մեր Տէրոջ Յիսուս Քրիստոսով, յաւիտեանս յաւիտեանից»: Քիչ մը յետոյ ըսաւ, «Օգուտ չունի, պէտք է ընդունինք հետեւանքը, խեղճ կմախքը արժէք չունի»: Քիչ մը դադարէ յետոյ ըսաւ, «Ամպերը պարարտութիւն կը կաթեցնեն»: Եւ յետոյ կցկաւոր բառերով, «Տէրը մեզի հետ է, Յակոբի Աստուածը մեր ապաւէնն է»: Կրկին խնդրեց որ ներկաները աղօթեն: Այդ բոլոր գիշերը շատ տկար անցուց եւ շարունակ կը ջանար ինք. Սաղմոսը արտասանել, բայց բարձրաձայն միայն սա բառերը կրնար ըսել, «Պիտի օրհնեմ... պիտի գովեմ... պիտի...»

Չորեքշաբթի Մարտ 2ի առաւօտը Տէրոջը առջեւ պատուական այս մահուան տեսարանը իր

վախճանին կը մօտենար: Պրէտֆօրտ Ուէսլիի մտերիմ բարեկամը եւ Աւետարանին մէջ իր գինւորակիցը որ քիչ ժամանակ յետոյ գերեզմանին մէջ անոր պիտի հետեւէր՝ անոր վերջին վայրկեաններուն հետը աղօթեց: Վերջին բառը որ լսուեցաւ ձան Ուէսլիի բերնէն «Մնաք բարի» էր: Ժամը տասնին քանի մը վայրկեան շնացած մինչ իր բարեկամները ըստ անոր շատ յաճախ յայտնած փափաքին, մահիճին շուրջ ծունկի եկած կրկին կ'աղօթէին, անոր մարմինը առանց տանջանքի եւ հառաչանքի հանգչեցաւ եւ իր եղբայրներուն ներկայութեան Աստուծոյ այս մարդը «իր ոտքերը անկողնին մէջ ժողկեց ու հոգին աւանդեց» (Ծննդ. Խթ. 32):

Վերջ

Վ. Ս.

ՊԱՏԱՆԵԱՅ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅԻՆ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԱՆԻՔԻՆ ՄԷՂ

○○○○○

ՉԱԽԱԿՆԵՐՈՒՆ ՊԱՏԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ*

(Կող. Գ. 20, 21, Եփես. 2. 4- Առակ. 2. 20

Ղուկ. Բ. 51)

Մեծ մարդ մը ըսած է, «Իչե՛ր պիտի չտայի, եթէ կարելի ըլլար մէ օրուան համար մայրս այս աշխարհը վերադարձնել, որպէսզի ծնկաչոք ներում խնդրէի իրէ այն բոլոր ըրածներուն համար որոնցմով իր փափուկ սիրտը վերաւորած եմ»: Անտարակոյ շատուոր են անոնք որ այսպէս ըսած են, կամ խրոմ աղաղակած են մահուամբ գոցուած ականջներու: Ուղիական այն սէրը որ ծնողաց գերեզմանին եզերքը ի յայտ կուգայ, շատ ուշ հասած ըլլալ: Կրնայ ծաղիկներ տանիլ եւ լալ, սակայն բաներ կան որ անդարմանելի կը մնան: Երբ պէտք է երեւնայ մինչ տակաւին հայր եւ մայր ողջ են: Եթէ փո-

(*) Ընտանեկան բաժնի վերաբերող այս յօդուածաշարքին վերջին մասը գտնվում է պարտականութիւնը յիշեցնելուն համար, Պատմեաց սրահակին մէջ կը գտնվենք, յատկապէս մեզ ցանկանալուն ուշագրութեանը լանձնելու համար:

շեր ցանած էք անոնց քայլերուն առջեւ, ինչի՞ պիտի ծառայեն անոնց գերեզմանին վրայ ձեր դրած ծաղիկները: Ինչի՞ պիտի ծառայէ գեղեցիկ դամբանաքար մը կանգնելը, եթէ զանոնք անպատուած էք անոնց կենդանութեան ատեն:

Ծնողաց համար ամենագեղեցիկ յուշարձանն է զիրենք ուրախացնող զաւակներուն կեանքը, որ կ'իրականացնեն իրենց յոյսերը:

Անոնց կենդանութեան ատենը ձեր քաղցր վերաբերումը անոնց մահուանէն ետք թափուած արցունքներէն լաւ են: Ասիկա միտքերնիդ պահեցէք:

Հնազանդ եղէք.—

Զաւակներուն ծնողաց հանդէպ ունեցած պարտքին ոչ չափ կարելի է դնել, ոչ ալ զաւակները կարող են լման կերպով զայն վճարել: Անիկա ձեր գոյութեան առաջին վայրկեանէն կ'սկսի եւ օրէ օր, տարուէ տարի կը բարդուի: Կայ մանկութեան ժամանակը՝ իր անքուն գիշերներով եւ տագնապներով: Յետոյ կայ դաստիարակութեան ժամանակը, հիւանդութեան պարագաները, անձկութեան օրերը: Ինչպէ՞ս վճարել այս պարտքը: Դուք մեծ բաժին մը ունիք ընտանեկան կեանքին մէջ: Ըսինք թէ առանց զաւակի ընտանիքին մէջ բան մը կը պակսի: Որքան տխուր է այն ընտանիքը, ուր մանուկը երեցած եւ վերստին առնուած է: Շատ փոքր եւ ծած ատեննիդ մեծ տեղ մը բռնած էք ընտանիքին մէջ: Ընտանիքը ուրախացուցած էք:

Հիմա մեծցած էք, երիտասարդներ եւ երիտասարդուհիներ, որոեօք տակաւին ձեր ծնողաց եւ ձեր ընտանիքին համար ուրախութեան պատճառ էք: Հին առած մը կ'ըսէ, «Պզտիկ զաւակ՝ պզտիկ հոգ, մեծ զաւակ՝ մեծ հոգ»:

Կը պատահի որ քրիստոնեայ ընտանիքին մէջ դժուարութիւն երեւան կուգայ, երբ զաւակները կը մեծնան: Երգչախումբին մէջ ժխորը կը սկսի: Ինչո՞ւ. զաւակը չունի այլեւս այն դիրքը որ պէտք է ունենայ: Ո՞րն է այդ դիրքը, զայն կարդացինք, «Հնազանդ եղէք»: Երկրի վրայ կատարեալ միայն մէկ զաւակ եղած է, Նազովրեցի Յիսուսը: Ո՛հ, թէ կարող ըլլայինք տանը մէջ իր ապրելակերպը տեսնել: Հօրենական տանը մէջ անցուցած կեանքին մասին շատ քիչ բան գիտենք: Երուսաղէմի տօնին ղեպքը Անոր այդ կեանքին միակ զրուագն է որ ունինք: Դուկ. Բ. 51, 52, Յիսուս այն ատեն 12 տարեկան էր եւ իր ծնողքին հնազանդ էր: Այս մանուկին ծննդեան ատեն, հրեշտակները երգած էին, եր-

կինքը բացուած էր, նաեւ Աստուած վկայութիւն տուաւ: Անոր համար թէ իր սիրելի Որդին է: Ան ամէն բանի Սկիզբը եւ Ստեղծիչն է: Սակայն մինչեւ 30 տարիքը ապրեցաւ համեստ տան մը մէջ եւ ծնողացը հնազանդ էր: Յիսուս անտարակոյս իր բաժինը ըրաւ ընտանիքը ուրախացնելու համար:

Ետ երթանք շատ մը դարեր: Անապատի մը մէջ, ժողովուրդ մը միացող լեռան շուրջ կեցած է, այս ժողովուրդը ամբողջ զողի մէջ է: Աստուած կը խօսի կրակի կայծակներու եւ թնդացնող փողի ձայնի մը մէջէն: Անիկա իր Օրէնքը կուտայ, որու ընթացքին կը լըսուին հետեւեալ խօսքերը «Պատուէ քու հայրդ ու մայրդ»: Աւա՛ղ, ասիկա շատերուն համար հինցած բան մը կերեւնայ: Իրաւ է թէ ծնողներ կան որ իրենց իշխանութիւնը չարաչար գործածած են: Իրաւ է թէ կան զաւակներ որոնց հանդէպ շատ խիստ վարժուած ցուցուած է, որոնք անխնայ ծեծ կերած են: Խեղճ տղաք, խեղճ աղջիկներ, որոնք կեանքի մէջ մտած են սրտերնին զառնութեամբ լեցուած: Բայց կ'ենթադրեմ թէ դուք այսպիսի պարագայ մը ունեցած չէք: Իսկ հնազանդութիւնը պէտք է, պէտք է որ հնազանդիք. ասիկա ճիշդ է եւ Տէրոջը հաճելի է: Այն պարագային միայն ձեր ծնողաց անհնազանդ ըլլանիդ կրնայ արդարացի ըլլալ, երբ խղճի խնդիր կայ: Պատուիրանը հնազանդութենէն աւելի է, «Պատուէ քու հայրդ ու մայրդ»:

Արդարեւ ասիկա հնազանդելէն աւելի է: Կըրնայ մէկը պարտաւորուած ըլլալով հնազանդի մէկին առանց զայն պատուելու: Դուք պէտք է պատուէք ձեր ծնողքը: Պէ՛տք է արդեօք ասոր համար շարժառիթներ փնտռել: Ո՛հ թէ ճանչնայիք անոնց սիրտը, կարենայիք գիտնալ թէ որչա՛փ վրդովմունք պատճառած էք ձեր ծնողաց, ձեր հօրը, մանաւանդ ձեր մօրը: Սիրեցէք, պատուեցէք զանոնք մինչեւ վերջը: Հոս նաեւ Յիսուս մեզի որպէս օրինակ կը կենայ: Անիկա խաչին վրայ դամուած է, այդ տանջանքին անհաւոր ցաւերը գրեթէ իրենց գործը լրացուցած են: Անիկա պիտի մեռնի քիչ ետք, բոլորէն անարգուած, մերժուած, Հօրմէն թողուած ըլլալով: Խաչին քով փոքր խումբ մը կեցած է. անոնց մէջ կը նշմարէ իր մայրը, որ անպաշտպան պիտի մնայ: Իր սիրտը այսքան մը վիշտերով լեցուած չէ որ այլեւս անոր վրայ չմտածէ: Ինք անոր տուն մը կը պատրաստէ. անմահ խօսքով մը զայն կը յանձնէ այն աշակերտին խնամքին գոր կը սիրէր:

Ահա ամենէն թանձր խաւարին մէջէն է որ լոյսը կը կրկնէ, «Պատուէ քու հայրդ ու մայրդ»։ Պատուեցէք զանոնք, ինքզինքնիդ անոնց վատահելով։ Կեանքերնուդ մէջ սեւէ բան մի ունենաք որ անոնցմէ ծածկուած ըլլայ։ Պատուեցէք

զանոնք, անոնց համար քնաւ Համչնալով։ Երիտասարդները երբեմն չար են՝ անխորհրդաբար իրենց ծնողաց թեթեւօրէն եւ վիրաւորական պատասխաններ տալով։ Սորվեցէք խորհիլ, սորվեցէք սիրել։ Կ'ուզէ՞ք ընտանիքին երջանկութեան համար ձեր բաժինը կատարել եւ աշխարհի տալ քրիստոնեայ զաւակի, երիտասարդի օրինակը։ Կ'ուզէ՞ք ձեր ծնողքը եւ Տէրը ուրախացնել, — Հնազանդեցէք, Պատուեցէք։ Եւ զայս ըրէք մինչեւ անոնց խոր ծերութիւնը։

Տէրը մեզի ճշմարիտ բնութեան ընտանիքներ տալ, ինչ զօրութիւն եկեղեցիին համար, ինչ օրհնութիւն իր թաղաւորութեան համար առանկ տուններ ունենալը։

Ինքզինքնիս քննենք, խոնարհինք։ Թշուառութիւն, նիս չծածկենք, զանոնք Տէրը բերենք։ Անիկա խրամատներ նորոգողն է, ինք նոր յալստութեանց հետ տալ մեզի խոստովանելու, հատուցանելու եւ իր լոյսին մէջ քալելու զօրութիւնը։

(Վերջ)

ԵՐԳ ՄԵԾԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԵՒ ՊԶՏԻԿՆԵՐՈՒ ՅԱՐՄԱՐ

ՄԻՆՋԵՒ Ի ՄԱՀ

Թարգ. Ֆրանս. Յ. Ն. Ղ.

Մինչեւ ի մահ հաւտարիմ ըլլանք պիտի,
 Մինչեւ ի մահ Արքայիդ — մեր Պետի.
 Սուրբ զրօշիդ տակ առիր մեզ Դու Յիսուս,
 Հոն պիտ կոռնինք, ու մեռնինք լիալոյս։

Բ. Սուրբ զրօշի տակ առիր մեզ Դու Տէր Յիսուս. Հոն պիտ կոռնինք քան չիք լիալոյս։
 Գ. Մինչեւ ի մահ՝ պիտ ընենք մենք իր յոյժ Եւ խաչարիւնա յարօցնալ Տէր Բրիւտոս։

Գ. Մինչեւ ի մահ՝ ուխտն է պայքարին մը. Զայնենք քան չիք արիւն անպիտան եղբայր.
 Դ. Մինչեւ ի մահ՝ զի յաղթեցիր Դու ինչ։

«Մինչեւ ի մահ» հաւտարիմ ըլլանք պիտի,
 «Մինչեւ ի մահ» Արքայիդ — մեր Պետի.
 Սուրբ զրօշիդ տակ առիր մեզ Դու Յիսուս,
 Հոն պիտ կոռնինք, ու մեռնինք լիալոյս։

Կրկնելով. —

«Մինչեւ ի մահ» ուխտն է պայքարին այս մեր,
 Զայնենք քան չիք սուրբ արիւնով փրկեալներ։
 «Մինչեւ ի մահ» պիտ ընենք մեր զըրօշն հոս
 Խաչդ արիւնոտ, Յարուցեալ Տէր Քրիստոս։

Վասն Քեզ Յիսուս ապրիլ, փա՛ռք օրհնեալ յաւէտ,
 Մէն մի ուղի Քեզմով է ծաղկաւէտ.
 Գառն Աստուծոյ, Քեզի ո՛վ չի հեռելի
 «Մինչեւ ի մահ», զի յաղթեցիր Դու ինչ։

«Մինչեւ ի մահ» հպատակ Քեզ ըլլանք մենք,
 Ապրի՛լ, մեռնի՛լ զըրօշիդ տակ կ'ուզենք.
 Վասն մեզ եղար հնազանդ Սուրբ Հօրդ ընդդէմ
 «Մինչեւ ի մահ», խաչիդ մահուամբ դժխեմ։ Կրկ.

Բայց Տէր գիտես, մենք անզօր ենք եւ տրկար,
 Ի յանք պիտի վրայ ճամբուն այն երկար,
 Թէ սուրբ խոստումդ ի կատար Դու չհանես,
 «Մինչեւ ի մահ» բռնելով պինդ զմեզ։ Կրկ.

Մեզ Սուրբ Հոգիդ կենսաւէտ ընէ զըւարթ,
 Եւ այլէ մեր կեանքին եղէզն ու յարդ.
 Այն ատեն մենք փրկեալներդ պիտի ըլլանք,
 Մահուան մէջ իսկ «բազմութիւնք յաղթականք»։ Կրկ.

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒ ՍԻՒՆԱԿ

Անցեալ թիւին, «Միշտ յաղթական» երգին խօսքերուն մէջ անգղուշութեամբ կարգ մը սր-խալներ պատահած ըլլալուն, այս անգամ կրկին կը հրատարակենք, ներողութիւն խնդրելով միե-նոյն ատեն բոլոր երգի ուսուցիչներէն այս խալին համար: Երգը այս սրբազրուած խօսքե-րովը երգենք:—

Միշտ յաղթական, այս է մեր նշանաբան,
Միշտ յաղթական, թէ գոհուինք տեղն ունայն,
Զի յաղթութիւն կատարուի հաւատաւ,
Շնորհիւ Փրկչին, որ ծախու մեզ առաւ:

Մինչ Գողգոթա՝ հետեւինք պիտ' մեր Փրկչին,
Միշտ պահելով մահն աչաց մեր առջին:
Թէ Անոր պէս աշխարհէ հալածուինք,
Հետն յաղթական պիտ' մտնենք մենք երկինք:

Ո՛հ, համբերենք աշխարհի բիրտ ցաւերուն,
Դաւանելու Յիսուսի մեծ անուն:
Զի Ան է միշտ հիմն անշարժ մեր յոյսի.
Այս յոյսն երբեք Հպիտի ամաչի:

Հաւտանք եղբարք զօրութեանց վեհ, անմահ,
Որ Յիսուսի խաչէն մեզ կը ցուան:
Պահենք զըրահն հաւատքի անսասան,
Եւ յաղթենք միշտ ուժովն Իր սուրբ արեան:

.....

1936ի ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎՐ

Ֆրանսահայ Աւետարանական եկեղեցիներու
Ը. համագումարը տեղի ունեցաւ Սեպտ 22-23,
Վալանսի մէջ, հետեւեալ ժողովականներու մաս-
նակցութեամբ:—

Marseilleի շրջանէն. Վեր. Յ. Ն. Ղազարոս-
եան, Աւետարանիք Վ. Սահակեան, Ս. Պաղգալ-
եան, Սբ. Գրաժախ Աւետարանիչ Կ. Պատաքեան,
Էդրք. Գ. Պարսամեան, Լ. Սիմոնեան:

Drôme-Ardècheի շրջանէն. Ardècheէն Վեր.
Ա. Օ. Փափագեան, Էդր. Մ. Սապալեան:

Վալանսէն Բրօֆ. Գ. Խայրկեան, Էդր. Ս. Տե-
րատուրեան:

Lyonի շրջանակէն. Լիօնէն Վեր. Ժ. Կ. Պար-
սումեան, Սբ. Գրաժախ Աւետարանիչ Լ. Նիկո-
ղոսեան, Աւետարանիչ Կ. Պարսումեան:

Սէնթ Էթիէնէն Աւետարանիչ Ի. Աբրահամ-
եան:

Parisի շրջանակէն. Պատ. Զ. Բ. Պուտաքեան,
Աւետարանիչ Մ. Վէքիլեան, Էդր. Հ. Պատիկեան:

A. C. O.ի միսիոնարութեան կողմէ Տնօրէն
Վեր. Dr. P. Berron եւ գանձապահ Prof. L.
Kuehm. Stè. Evangélique de Genèveի Տնօրէն
Վեր. E. Burnat, Վեր. եւ Տիկին Trocmé, Վեր.
A. Bastide, Վեր. M. Rohr եւ Էդր. Ս. Տէրտէրեան
եւ քոյր Զուարթ Ղազարեան Զուիցերիայէն Իբր
հիւր անդամ:

Միութեանս աշխատութիւնները կարելի է
բաժնել երեք բաժանումներու:

I Հոգեւոր ժողովներ.— Համագումարիս նը-
պատակներէն մին ըլլալով հոգեւոր գործիչնե-
րուն ներքին կեանքին մշակումը, լայն ժամա-
նակ տրուեցաւ աղօթածողութիւններու: Վեր. Dr.
Berron խօսեցաւ երկու անգամ նիւթ ունենալով
«Աստուծոյ թագաւորութիւնը մեր մէջ» եւ «Քրիս-
տոսը կրկին խաչը հանելը»: Վեր. A. Bastide
«Մեր կեանքով Քրիստոսը փառաւորելուն» շուրջ:
Վեր. Trocmé երեք անգամ «Հաւատք, Յոյս եւ
Մէք»ի մասին: Այս ժողովներուն Միութեան ան-
դամներէն զատ, մասնակցեցան նաեւ Վալանսի
եկեղեցիէն շատեր, ինչպէս նաեւ Էդրայրութեան
անդամներէն ոմանք: Աղօթածողութիւնը ցոյց
տուին որ շատեր օրհնուած էին, առաջնորդուե-
լով անձնաքննութեան, խոստովանութեան եւ նոր
նուիրումի: Վերջին օրը Տէրունական ընթրիքը
մատակարարուեցաւ Միութեան անդամներուն:

Թէեւ համագումարը տեւեց չորս օր, բոլոր
շաբաթը ամէն երեկոյ տեղի ունեցան աւետա-
րանչական ժողովներ զանազան գործակիցներու
առաջնորդութեամբ: Շատերուն ծանօթ է Վա-
լանսի դաշտին դժուարութիւնները: Արդարեւ մե-
զի ամէն օր կարելի եղաւ նոր կերպով մը չա-
փել եւ լաւ եւս զիտակցիլ տիրող դժուարու-
թիւններուն: Տակաւին աղօթք եւ ջանք չխնայ-
ուեցաւ, Աստուծոյ խօսքը սերմանուեցաւ առա-
տօրէն եւ համարձակութեամբ: Ժողովուրդը պա-
տասխանեց իրեն եղած հրաւերին: Ամէն գիշեր
բաւական բազմութիւն կը լեցուէր E. R.ի մեծ
տաճարին մէջ: Ոմանք թերեւս առաջին անգամ
ըլլալով կ'ուզային: Երկրորդ ժողովներու (after
meeting) ընթացքին կիրարկուեցաւ անհատա-
կան տեսակցութիւններու զրութիւնը: Յայտնի

եղաւ որ շատեր ազդուեցան եւ որոշեցին աւելի լրջօրէն խորհիլ հոգեւոր կեանքի վրայ: Տէրոջը վստահելով էր որ փակեցինք ժողովները, հաւատալով որ Աստուած հոգ պիտի տանէր Իր խօսքին, թափուած ջանքերը ծառայեցնելով վախճանի եկեղեցիին հոգեւոր յառաջդիմութեան: Աղօթենք առ այս:

II Տեղեկագրութիւնները.— Զանազան եկեղեցիներու տեղեկագիրներու ընթերցումը ուրախութիւն եւ քաջալերութիւն պատճառեց բոլորիս: Նկատուեցաւ որ հակառակ տիրող տագնապին — որ յաճախ կսկծալիօրէն զգալի եղած էր, ի մասնաւորի Մարտէյլ — եկեղեցիները յառաջ քալած էին Աստուծոյ զօրութեամբ: Ամէն տեղ, կարգ մը մանրամասնութիւններէ զատ, պահուած էին հին ուղեգիծները եւ յառաջդիմութիւններ ալ արձանագրած էին, մանաւանդ մանկանց միջեւ եղած գործին նկատմամբ: Տեղեկագիրներէն բըղ-խող կարգ մը հարցեր ընդունեցին իրենց անմիջական լուծումը կամ յղուեցան Executive Committee:

III Խորհրդակցական աշխատանք.— Միութեան զոնփակ նիստերուն ընթացքին քննուեցան բազմաթիւ խնդիրներ: Յիշենք տրուած որոշումներէն ոմանք:

1. Երկար խորհրդակցութեանց նիւթ եղաւ «Բանբեր» ի նիւթական վիճակը եւ 1937 ի ուղեգիծը: Նիւթականի հարցը լուծուեցաւ, բեռը հաւատարմութեամբ բաժնեկիւծ 4 շրջաններու միջեւ: Մեր պաշտօնաթերթը աւելի հետաքրքրական եւ օգտակար դարձնելու համար կարգադրութիւններ եղան: Նոր տարիին հաւանաբար գատէն հրատարակուի նաեւ Մուտիի կամ Ճան Ուէյլիի կենսագրութիւնը:

2. Քննել ցարդ մեր մէջ ի զօրու եղած եկեղեցական կանոնադիրը: Յառաջիկայ Միութեան ընթացքին խմբագրել զայն իր վերջնական ձեւով եւ շրջաբերութեան դնել մեր համայնքներուն մէջ:

3. Որ Dr. Berron յարաբերութեան մէջ մտնէ կարգ մը ֆրանսական շրջանակներու մէջ, մեր մանուկներուն դիւրամատչելի պայմաններով վազանձի երթալը կարելի դարձնելու համար: Նմանօրինակ կարգադրութիւն մը ընել նաեւ ծերուկ եւ անպատասպար կիներու համար:

4. Բրօֆ. Խայիկեանի յանձնուեցաւ յաջորդ Միութեան ներկայացնել թէ՛ կիրակնօրեայ դասերու եւ թէ՛ հայերէնի դասաւանդութեանց ծը-

րագիրներ: Յետ վաւերացման մեր եկեղեցիներուն մէջ կիրարկել նոր դասերը:

5. Փարիզի Հայ Աւետ. Եկեղեցին ընթացք տալով 1935 ի Միութեան ժողովի թելադրանքին, եկեղեցական ժողովով որոշած էր իր հովիւին ձեռնադրութիւնը եւ իր փափաքը յայտնած Միութեան: Համագումարը նկատի առաւ Փարիզի եկեղեցիին խնդրանքը: Որոշուեցաւ, — եթէ Տէրը կամի — յառաջիկայ Միութեան ժողովը կատարել Փարիզ եւ նոյն առիթով ալ ընել ձեռնադրութիւնը:

6. Միութիւնս համակրանքով լսեց նաեւ Փարիզի եկեղեցիին ձեռնարկը Issy ի մատրան շինութեան մասին: Գործակիցները խոստացան օգնել ըստ կարելւոյն: Խմբագրութիւնը խոստացաւ թերթին միջոցաւ Փարիզի կարիքը ծանօթացնել «Բանբեր» ի ընտանիքին:

Կը մաղթենք որ Տէրը Իր փառքին համար օրհնէ վերսիշեալ բոլոր աշխատութիւնները եւ զանոնք արդիւնաւորէ: Տէրը նաեւ նոր շունչ եւ կենսունակութիւն պարգեւէ Իր գործին, Ֆըրանսայի Հայ Աւետարանական եկեղեցիներու միջեւ:

Այս աղօթքով,

Քարաուղար Միութեան ժողովի
Զ. Բ. ՊՈՒՏԱՅԵԱՆ

Փարիզ

Խմբագրութեան կողմէ երկու խօսք.—

ա. 1936 տարին անցնելու մօտ է: «Բանբեր» նալ իր 11րդ թիւը կը դրկէ Ձեզի. 12րդ թիւը արդէն պատրաստուելու վրայ է: Մեր բաժանորդներուն մէջ կան ոմանք որ իրենց բաժնեկիւնները տակաւին մնարած չեն: Այս թիւով իրենց յուշարար մը դրկեցինք ու այս առթիւ ալ կը խնդրենք որ այն յետաւմաց բաժնեկիւնները ըստ կարելոյն շուտով յուղարկուին մեզի: Հանդիցողեցէք զմեզ: Մենք մեր պարտականութիւնը լման կատարեցինք Ձեզի հանդէպ, հաճեցէք դուք ալ նոյնը ընել մեզի Քրիստոսի խօսքին համաձայն:

բ. Անոնք որ «Բանբեր»ը 1937 ին շարունակել չեն ուզեր, թող հաճին կարելի եղածին համար շուտով իմացնել մեզի որ դադարեցնենք զայն: Իսկ որոնք որ բան մը չգրեն, պիտի ընդունին «Բանբեր»ը 1937 ին ալ, այն հասկցողութեամբ թէ «Բանբեր» ի բաժանորդագրութիւնը կը շարունակեն:

Զանքերնիս է «Բանբեր»ը աւելի մատչելի ընել ամենուն, ուստի հասցէք մեզի հետ միշտ ազօթակից ըլլալ: